

זכור ימות עולם

כך בלם **"יתד נאמן"** (המקורי) בשנת תשס"ב
ע"פ הוראתו הנחרצת של רבן של ישראל
רבינו הגדול מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל
את יוזמתם של נערי ה"חצר" להחדיר
נגיפי כפירה והתבוללות בציבור החרדי
באמצעות **"צו פיוס"** ו"אמנת כנרת"
יו"ל מנחם אב תשע"ב

קונטרס זה יוצא לאור

לעילוי נשמתו הטהורה

של פוסק הדור רבינו הגדול רשכבה"ג

מֵרֵן הַגָּאוֹן רִבִּינוּ יוֹסֵף שֵׁלִי' אֵלִישֵׁיב זְצוּקֵלֵה"ה

אשר עמד בפרץ על משמר ההשקפה הטהורה, והיה לעמוד ברזל ולחומת נחושת על משמר האמונה הטהורה מפני הקמים לפרוץ בה פרץ, ולבולל את עם הקודש בינות פורקי עול בארץ הקודש. עד הגל הזה ועדה המצבה, על מסירות נפשו ודאגתו העמוקה לעתיד טהרתו של עם התורה הצועד בדרכי אבות, וזה יהיה לנו ללימוד כיצד להמשיך את מסורת התורה בטהרתה, ולשמור מכל משמר נגד הפורצים פורקי העול המנסים בכל עת לקעקע ביצתן של ישראל.

תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו,

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

שערוריית צו פיוס - תשס"ב

בחורף תשס"ב, קמו להם "אנשי רוח" בציבור החילוני לאחר שאבחנו שכבר בשלה השעה, להביא למהפכה בציבור החרדי, ולהחל ליצור קשרים ברמות שונות עם הציבור החרדי, בעקבות כך שבשנתיים שקדמו לכך, הציבור החרדי עבר מהפכה תודעתית עם הקמת ה"נח"ל החרדי" וההסכמה השערורייתית ל"דו"ח טל" וכל המסתעף למורת רוחם של גדולי הדור.

והנה, עוד זה מדבר וזה בא... נחשפה שערוריה נוספת. מאן דהוא - שתקציביו השמנים של ארגון "צו פיוס" קרצו לו - החליט לשתף פעולה עם היוזמה להפגיש מורות חילוניות וחרדיות במטרה להחליף דעות ולהכיר כל אחת את עולמה של זולתה. הפגישות התקיימו בבתי מלון ובבתי המשתתפות בפרוייקט. פגישות אלו נערכו כמסיבות מרעים במאכל ובמשתה בשמחה ובטוב לב המשתתפות.

מפגשים אלו שנערכו בבני ברק, חיפה וירושלים, כאשר בראש הפרוייקט עמד לא אחר מאשר חיים ולדר, המפורסם בספריו ההרסניים מעוררי ההתנגדות.

כאשר עוררו את הרב שטיינמן על חומרת הדבר, הגיב כי ניתן להיפגש, אך לא להתווכח עמהן כאשר הן משמיעות את דעותיהם הכפרניות, ועוד תשובות מסוג זה.

כאשר הדבר נודע בציבור סערו הרוחות על הרפורמה החדשה שמופיעה בעולם החרדי. מרן הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל קרא לחיים ולדר ושאלו על מעשיו אלו, ולדר ענהו: הרב שטיינמן הסכים עם הפעילות שלי!

הגאון זצ"ל החליט לצאת במכתב גלוי וחרוף, ואף קבע שמורה המשתתפת במפגשים אלו, פסולה מלכה בתפקיד מחנכת בבתי ספר של בית יעקב.

במקביל החליט הגאון רבי צבי פרידמן שליט"א רב שכונת אור החיים ומרבני הועדה הרוחנית של העיתון - לסלק את ולדר מתפקידו ככתב בעיתון, זאת לאחר שרבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, כאשר שמע על סיפור המפגשים, חרה לו על כך ונתן את הסכמתו לצעד זה ואף הורה לצאת בסדרת מאמרים נגד מפגשים מסוכנים והרסניים אלו, וכך אכן קרה, ולדר סולק מהעיתון.

גם בעולם הישיבות סערו הרוחות על פירצה ונבלה כזו, לטמא את לבם ומוחם של מחנכות בישראל ולהשחית את יסודי האשיות של הבית היהודי עד היסוד בה.

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא זצ"ל ויבדלח"ט מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שמואל אויערבאך שליט"א השמיעו דברי מחאה בנושא.

לאחר שמרן הגרמי"ל זצ"ל חתם על מכתבו, הציע מאן דהוא - מתוך כוונה טובה לחזק את העניין - להחתים גם את הרב שטיינמן, שבעקבות סערת הרוחות, חזר בו ואמר: טעיתי! מרן הגרמי"ל זצ"ל הסכים, אך הוסיף ואמר: אני לא ביקשתי ממנו שיחתום!

כפי הנראה החתמת הרב שטיינמן היתה למורת רוחו של מרן הגרמי"ל זצוק"ל שכתב את הדברים

בדם לבו, בראותו בחתימה זו מעין שטרא זייפא, שרק יחליש את תוקפו ותוכנו, וכפי שאכן קרה במציאות שאחת המורות בירושלים שהשתתפה במפגשים אלו, קיבלה טלפון מאנשיו של הרב שטיינמן, ואמרו לה שלמרות שהרב חתם, היא יכולה להמשיך...

חיים ולדר בראותו כי כלתה אליו הרעה, בסילוקו מהעתון וגם בראותו שמטילים עליו את כל הבוץ ומעלימים את חלקו של מי שנתן לו את ההיתר על המפגשים, וכי הוא השעיר לעזאזל! אמר בתקיפות: "אני לא יתן שיהיה כאן נח"ל החרדי מספר 2", לאמור: שלא יתן שעל חשבוננו יסתירו את חלקו של המתיר, כפי שניסו להסתיר בהקמת הנח"ל, לפני הגבאים חפו.

דבריו אלו של חיים ולדר, היה בהם די שידידיו יעשו הכל על מנת לסכל את סילוקו מהעתון, והשמועה מספרת שהללו הפעילו מערכת שקרים וסכסוכים על חשבון כבודם של מרן הגר"ש אויערבאך והגר"צ פרידמן שליט"א, ופעלו בנבזיות ובערמה עד שעלה בידם להחזיר את ולדר על כנו כסופר קבוע בעתון "יתד" עד היום הזה.

במסגרת תפקידו של חיים ולדר ב"אגף החינוך" של עיריית בני ברק, אף העביר קורסים למלמדים בתתי"ם בהם הביא מרצים פסיכולוגיים, שהמליצו לשלב שיטות חינוך חילוניות, בעבודת הקודש עם תלמידי התתי"ם.

שערוריית אמנת כנרת - תשס"ב

בד בבד נודע על שערוריה נוספת, ושמה אמנת כנרת, שמטרתה לייצר אמנה שתהיה משותפת לציבור החרדי והחילוני, והוכנה בישיבות עבודה משותפות, כאשר המייצג כביכול את הציבור החרדי היה מוטל'ה קרליץ שכיהן בשעתו כראש עיריית בני ברק, שקיבל את אישורו של הרב שטיינמן להשתתף בפורום זה.

דברי הכפירה שנכתבו באמנה והועתקו בעיתון "הארץ", הובאו לשולחנו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שהזדעזע למקרא הדברים, וכתגובה התבטא: טרייף חזיר! והורה להתקיף בעיתון "יתד" את כל הנושא. הציבור שנחשף לזוועה זו, המתין בקוצר רוח להתנצלות או להבהרה כלשהי על המעשה המקומם, שלא היה לו אח ורע בעבר שיהודי חרדי יתן ידו ל"אמנה משותפת" שתוכנה כפירה מתחילה ועד סוף - אך לשוא, לא מיניה ולא מקצתיה!

השמועה בעולם הישיבות באותם ימים סיפרה, שלאחר שעורך העיתון הרב נתן זאב גרוסמן שליט"א התקיף שוב ושוב את האמנה הכפירתית הזו, הגיעה דרישה מהרב שטיינמן שיפסיק לכתוב עוד בענין הזה, כיון שכבר כתב מספיק! אך מרן רבינו הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שנדרש להכריע התבטא: תפוס לשון ראשון! ואיפשר להמשיך להתקיף את הנושא, כיון שבתחילה לא התנגד הרב שטיינמן לכך.

עוד נודע שכאשר ת"ח נכבד מבני ברק שכותב לעיתים ב"מוסף שבת קודש" של "יתד", שאל את הרב שטיינמן האם יוכל לכתוב בענין זה, ענה לו "שכבר כתבו על כך בעיתון מספיק"...

מיכל יהודה ליפקוביץ

זכרון מאיר

בני ברק

בס"ד, כ"ו מנח תשס"ב

הנה מן היסודות לשמירת התורה והמצוות הוא הגדרים והשמירה ורב הזהירות שמחוייב האיש הישראלי לעשות כדי שלא יבוא לכלל איסור, והדברים אמורים בכל ענייני התורה והמצוות. אמנם ביותר הדברים אמורים במצוות התלויות בלב ובענייני דעות והשקפות שאחז"ל ולא תתורו אחרי לבבכם זו מינות ושאיני מינות דמשכא, שצריך בזה הרחקה ושמירה מעולה וגדולה מאד מאד, להתרחק שלא לשמוע כלל דעות והשקפות שהן זרות למצוות תורתנו הק', כי לכל שמיעה כזו יש לה השפעה ודאית על הלב, ומפסדת את טהרת הנפש אף שהאדם לא ירגיש בזה וההיזק הוא גדול מעוות לא יוכל לתקון, ואין אדם שיוכל לומר שהוא מובטח כנגד זה והדבר לא יזיק לו.

והנה ש'מענו שיש אנשים שמארגנים לאחרונה מפגשים בין נשים ומחנכות חרדיות לנשים ומורות חילוניות, כדי להחליף דעות במטרה להביא לקירוב לבבות ופיוס, ומעלת השלום בפיהם באומרם שרצונם להרבות אחווה ושלום בין חלקי העם, ויש מחנכות חרדיות שנכשלו והשתתפו במפגשים אלו מתוך מחשבה שאולי יצליחו לקרב ולהשפיע לטוב, אך זה היפך דעת תורה, וכל שיש אפילו צד רחוק שיצטרכו לשמוע ולדון ולהתווכח עמהם בהשקפותיהם והליכותיהם הוא איסור גמור, במיוחד שאין מטרת החילוניים שמשותפים להתקרב לשמירת התורה והמצוות. והאמת, שכל זה הוא מפיתויי היצר, כדי להשפיע עלינו לרעה, ואין שום היתר להשתתף במפגשים כאלו, וכל הדרך לקירוב רחוקים הוא לבוא ללמוד עמהם ולהראות לפניהם את דרך התורה והמצוות, לגלות להם את המאור שבה אשר יחזירן למוטב, כמו שאנו רואים היום את ההשפעה הברוכה שיש לאלו העוסקים בקירוב הרחוקים באופן זה, אך ח"ו לא להחליף דעות וכדמ', וברור שכל מי שמשותף במפגשים כאלו, הדבר משפיע עליו לרעה וישפיע על החינוך לבני ביתו, ונשים ומורות המשתתפות במפגשים אלו, מסכנות את שלום הבית וחינוך הילדים ואינן ראויות לחנך את בנות ישראל.

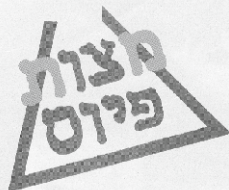
וכל קיום התורה בזמננו לא יצלח אלא בכך שנתבדל לגמרי מהמון העם המהלך בדרכי לבו ונתרחק משיגם ושיחם לגמרי, ונתבצר בהיכלי התורה והישיבות להתחזק בתורה וביראת השם. ולכן, כל מי שבידו, צריך לעשות כיכולתו לבטל תופעה זו אשר היא פרצה גדולה וחמורה.

כ"ו מנח תשס"ב
מיכל יהודה ליפקוביץ
גא.מל"א (גנדרין באמת) מל"א
אין יחידה מל"א

משפחה לא בוחרים

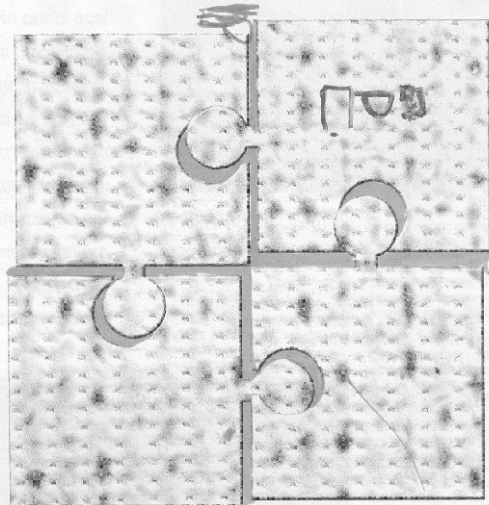
כולנו משפחה אחת, כולנו עם אחד.

פסח כשר ושמח

תגובות: צו פיוס, ת.ד. 1877 ירושלים 91017

משפחה לא בוחרים כולנו משפחה אחת, כולנו עם אחד.

פסח כשר ושמח

תגובות: צו פיוס, ת.ד. 1877 ירושלים 91017

עיתון "משפחה" לקח על עצמו
להיות סרסור לדבר עבירה
להסית ולהדיח את הציבור החרדי
במושגי ופרסומי ההתבוללות
של ארגון "צו-פיוס" שאינם
פוסקים מעל גבי עמודיו
כנראה שגם אינם בוחלים
בתקציביו השמנים של הארגון
הזורמים להנאתם לקופת העיתון...

תמיהה גדולה

הנה ידוע כי גדולי דורנו מתנגדים בחריפות ל"צו פיוס"
ר"ל, והנה היו מהחרדים ובני תורה שתלו קשוט "צו פיוס"
בסוכתם ועוד הסבירו לילדיהם את החשיבות שבדבר - ד'
ירחם!

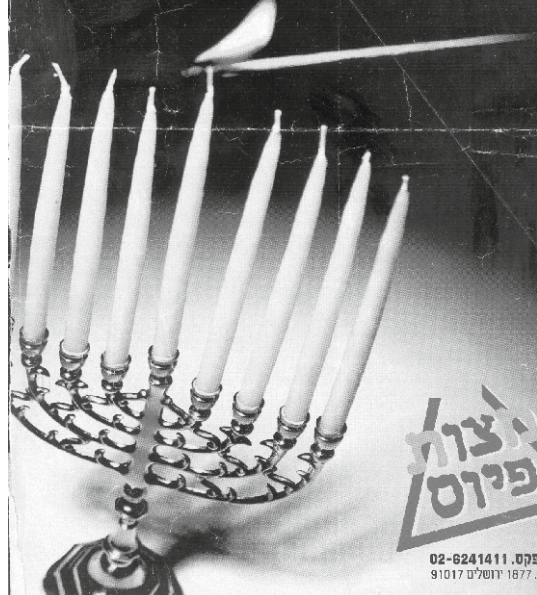
ולא חלו ולא הרגישו בסכנה העצומה הקרבה, ויש מאוד
להתפלא איך קורה דבר כזה.

שלמה שידלר
ירושלים

העיתון "יתד נאמן" מיום כ"ג מר-חשון תשס"ג
נאלץ להגיב על ההשפעה השלילית החודרת למחנה החרדי

"חוטב לילך" במידה שיש בה פיוס

קהלת רבה פרשה ו'

לתגובות: פקס. 02-6241411
צו פיוס, ת.ד. 1877 ירושלים 91017

עוד ארבע קושיות לפסח

צו פיוס, ארגון הפועל לקירוב לבבות
ולהידברות בקרב כל המגזרים בעם היהודי,
מכריז על מבצע
"עוד ארבע קושיות לפסח",
בנושא פיוס ואחדות.

לפניכם ארבע קושיות נוספות ואתם מוזמנים
לחבר להן תשובות באווירת הקושיות
בהגדה. בין החיבורים המקוריים יוגרלו

5 סופי שבוע זוגיים במלון מפואר

על כל קושיה יש לענות לפחות ב- 5 מילים,
אך לא יותר מ- 40 מילים. בהצלחה.

הפכו את הדף, מלאו את תשובתיכם, הכניסו למעטפה
ושלחו ל"פרסום הילה ושות'", מרמורק 10 ת"א, 64254.

מה נשתנה הלילה הזה
שכולנו משפחה אחת גדולה?

מה נשתנה הלילה הזה שכולו
ערבות הדדית?

מה נשתנה הלילה הזה שבו כולם,
מכל המגזרים, מספרים ביציאת מצרים?

מה נשתנה הלילה הזה שכולו פיוס?

שם:

כתובת

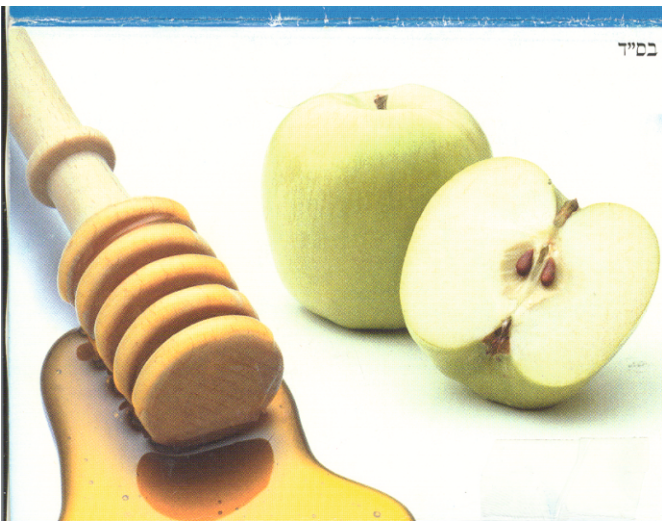
טלפון:

צו פיוס מאחל לכל בית ישראל
פסח כשר ושמח!

יהי רצון מלפניך שתהא השנה הזאת

שנת פיוס בין כל חלקי העם

תפוח מדבש

יהי רצון מלפניך הי א-לינו וא-ל אבותינו, שתחדש עלינו שנה

טובה ומתוקה

התנגדות נחרצת ליזומות של "מיפגשי הידברות" בין חרדים וחילוניים ולרעיון של "אמנה" שתבטא "מכנה משותף"

★ מרן הגר"ש אלישיב שליט"א: "ההידברות אין בה תועלת, וההשפעה השלילית היא וראית - אין להשתתף במיפגשים כאלה" ★
 מרנן ורבנן כל גדולי ישראל שליט"א הביעו דעתם הנחרצת נגד המיפגשים של "פיוס" ו"הידברות" עם חילוניים ★

נשאים "השכלה כללית וערכים כללי-אנושי", נאמנות למדינה ואהבה לארץ ולנופיה" ועוד, כשכסיום הדיבור מוזכרת גם היקפה "למורשת ישראל ולספר הספרים". כל רוחה של האמנה מבטאת את הגישה הכפרנית של "כוחי ועוצם ידי" של מייסדי המדינה, וממשיכי דרכם. ע"פ התיאורים בעתונות, כמחלף הדיונים נעשה "ויתור אדיר" מהצד הרחי, כשהוסכם שלא לאמץ ב"אמנה" כל ביטוי של אמנה והכרת שם-שמים, וזאת משום שהצד החילוני התנגד לכך בתוקף. לעומת זאת, תבעו המשתתפים החילוניים הכרה בתרומתם "דתית", וכך התנגש סעיף באמנה הקובע: "אנו, חילונים, מסורת" יים ודתיים, מכירים אלה בתרומתם של אלה לקיומו הפיזי והרוחני של העם היהודי". האמנה גם מרגישה לכל אורכה את האידאות הלאומיות ועקרונות הדמוקרטיה, הפלורליזם והדמוקרטיה החילונית, תוך שימוש בשרה של מושגים פורמליסטיים, המשמשים נשקבידי גורמים חילוניים ליברליים ושושפטי הבג"ץ, כבואם להשליט אידה של הפקרות חילונית, כגון: "שוויון זכויות מלא בלי הבדל דת", "חופש דת ומצפון" ועוד.

בעקבות פירסום האמנה, נשמעו תגובות של הונקרות מחוללת ונמסר, כי הציבור החרדי אינו שותף לכל ההסכמות המובעות באמנה. רבנים ואישי ציבור דרדיים אמרו, כי ציבור הידאים מתנגד בתוקף לרעיון הלאומי והציוני על כל גווניו, ואינו יכול למצוא "שפה משותפת" עטגורמים המייצגים חיי חילוניות וכפירה, שכן אנו מאמינים, כי עקירת התורה וחילול הקודש, ממיתים עלינו סכנה פיזית ורוחנית כאחד, וממילא אין כל מקום לאשליה לפיה ניתן "לגשר" ולמצוא "מכנה משותף" בין דרכים מנוגדות שלעולם לא ייפגשו. הם הוסיפו, כי עצם הרצון לקיים דיונים ולחפש נוסחאות של "אמנה משותפת", ועצם הנכר נות למצוא "הצד השווה" ו"בסיס מאחד", מעידים עד כמה רחוקים הגופים החילוניים של שימו את הרעיון מכל הבנה מינימלית של הפער התהומי, הבלתי ניתן לגישור, בין דיאל ד" לבין פורקי עול תורה.

גדולי ישראל שליט"א ישים קץ לכל יוזמות המיפגשים והידברות בין חרדים לחילונים, וזאת לאחד שהגופים יוזמי הרעיון הטעו יתורים תמימים כאילו קיבלו הסכמות מרב-נים.

יצוין, כי רעיונות ה"הידברות" ו"המכנה המשותף" עלו לאחריה על סדר היום הציבורי באיפיקים נוספים, בעקבות פירסום "אמנה משותפת" של פורום המכנה עצמו "הפורום לאודיות לאומיות", הכולל אישים מכל גווי הקשת הפוליטית והחברתית בישראל, חילוניים ודתיים, נציגי ימין ושמאל, ביניהם אישים אנטי דתיים ומנהיגי התנועה הרפורמית בישראל. בפורום לא נכללו ערבים, כיוון שהוא אמר לייצג רק "יהודים ציונים".

פירסומם בעתונות דיווחו על היחמה המרכזית של הפורום החדש, שנשמרה בחשאי במשך כשנה, ועתה נחשפה לעיני הציבור: גיבוש "אמנה משותפת" של כל אורחי מדינת ישראל, מימין ומשמאל, חילוניים ודתיים. המסקר נקרא "אמנת כינרת", בשל גיבושו לפני כחמישה חודשים בדיונים שהזקיימו במלון בסבריה.

מדובר, ע"פ הפירסומים, ב"אמנה שאמורה להיות מכנה משותף רענן, מוצק ואיתן ליהודים בישראל. תשובה ניצחת לשאלה הנצחית: מה אנוהו עושים כאן, מה החזון המשותף לכולנו. להרגיש את המאחד והמשותף, לאושש ולעדכן את הבסיס לקיומנו המחדש כאן כעם אחד". היוזמים מקווים, כי האמנה שגיבושו, אמורה להיות רק "שלב ראשון במהלך גדול רב, שאמור לסתוף את הציבור כולו, בדרך להשגת לכידות חברתית, הבלטת המאחד והצנעת השסע והפלגנות".

"האמנה" שהתגבשה מהווה הצהרת עקרונות אידיאולוגית, הקובעת, בין השאר, כי רבקותו של עם ישראל במורשתו ותורתו היא אשר "תעלילה את הציונות". כן נאמר, כי "אופיה היהודי של המדינה בא לירי ביטוי בשפתה העברית" וכן "בסמליה ובהמנונה", וכן במערכת החינוך המסופחת שורה של

של "דרשיה" ו"הידברות", מתוך נסיון לפרוץ פרצות בייחודו של הציבור היהודי, להסיר את המחיצות המבדילות בין ידא ר' לבין פורקי עול תורה, ולערער על עיקרון ההתבדלות, שאותו החזירו גדולי הדור האחרון כיסוד קיומי, שמאפשר הישרדותו של ציבור חרדי, ללא כל השפעת זרות מבחוץ.

רבנים ואישי ציבור חרדיים הבהירו, כי יחמות מעין אלו עומדות בניגוד מחלט לדעת תורה, שכן מרנן ורבנן כל גדולי ישראל שליט"א הביעו דעתם נגד רעיונות ה"הידברות" וה"פיוס", שמבקשים ליצור עיוות רעיוני, לפיו קיימת כביכול אפשרות להגיע למיזוג בין שומרי תורה ומחללה, וכאילו מדובר ב"שני צדדים" שקולים שמסוגלים למצוא "מכנה משותף", ב"מיפגשים" שגור-מים השפעה שלילית חמורה ביותר על המשתתפים בהם.

מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א הביעו התנגדות תקיפה וחרמשמעית ליחמות אלו, ואסרו ליטול בזה חלק.

השבוע פורסמה בעתונות רעת מרן הגר"ש אלישיב שליט"א שאמר בענין זה, כי אין זו דרכנו. מרן הגר"ש שליט"א הביע מורת רוחו מן הרעיונות של "הידברות" שנפוצו בתקופה האחרונה, ואמר: "ההידברות אין בה תועלת, ובוודאי הנזק שבה גדול יותר. כי אנו לא נשפיע בצורה כזו על החילוניים לשנות דרכם, ואילו הם ישפיעו עלינו לרעה, כעצם שמיעת דעתם, שיגם ושיחם. ואף אם היה ספקספיקא שישפיעו עליהם באופן חיובי, מכיוון שהנזק ברור וההשפעה השלילית היא וראית - אין להשתתף במיפגשים כאלה!".

בגליון זה מתפרסם מכתבו של הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א בענין זה, אליו הצטרף הגאון הגדול רבי אהרן יהודה ליב שטינמן שליט"א. בגליון מתפרסם מים רבדים שאמרו בענין זה הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא שליט"א והגאון הגדול רבי שמואל אייערבך שליט"א.

בימים האחרונים הושמעה בכל שדרות הציבור החרדי מוח" אה נמרצת והובעה התנגדות בוללת וחרמשמעית מיוזמות שונות של "הידברות" ומציאות "מכנה משותף" בין חרדים לחילונים, זאת לנוכח יוזמות של "מיפגשים" ברוח זו. כן הובעה התנגדות מפירסומה של "אמנה משותפת" המופצת בימים אלה, ואיטר מנוגדת לחלוטין לדעתו של הציבור החרדי.

גורמים חילוניים ודתיים לאומיים שונים, ובפרט אירגון המכנה עצמו בשם "צו פיוס", יוזמים בשנה האחרונה מיפגשים של "הידברות" ו"פיוס" בין נשים חרדיות וחילוניות, ובין גברים חרדים וחילוניים, כאשר הם מכים שים לגייס למיפגשים אלה בעיקר יהודים חרדיים בעלי השפעה, כמו העוסקים כחינוך הדור הצעיר או כשרה התקשורת וכדו'. היוזמות הללו מופעלות בשם הסיסמאות

רבי הגאון הגדול רבי משה

שמואל שפירא שליט"א

ורבי הגאון הגדול רבי

שמואל אייערבך שליט"א

בעמ' 3

יום ב', ח' בשבט תשס"ב,

עקיבא צ'מרמן

הצופה

אמנת כינרת – היזקה מרובה

נציין כי מי שכרת אמנה המחייבת מבחינה יהודית הוא נחמיה. בספר נחמיה פרקי י' פסוק א' אנו קוראים: "ובכל זאת אנחנו כרתים אמנה וכותבים. ועל החתום שרינו לוינו כהנינו". ומה האמנה שכרתו – "ללכת בתורת האלוקים אשר נתנה ביד משה עבד האלוקים ולשמור ולעשות את כל מצוות ה' ארזינו ומשפטיו וחקיו. ואשר לא נתן בנו ועמי לעמי הארץ ואת בנותיהם לא נקח לבנינו. השבת למכור לא נקח מהם". זוהי האמנה המחייבת שהיתה יפה לשעתה ויפה לרורות. את האמנה מפיק "הפורום לאחריות לאומית – מרכז יצחק רבין".

לחלק מקוראי העיתונים העבריים בישראל הוגשה על נייד דמוי קלף "אמנת כינרת" המתאמת את לפתור את בעיית העם היהודי על רגל אחת. מנסחי האמנה קובעים כי ניסחו את האמנה "מתוך מחויבות לקיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית", ובהתכנסות "ברוח מגילת העצמאות" אימצו אמנה זו.

נשאלת השאלה: "מי שמכם"? זאת ועוד, המנסח

מה שמדעים הוא כי בין חברי "הפורום לאחריות לאומית", המתנשאים לקבוע סדר יום חדש, נמצא גם הרב מרדכי קרליץ, ראש עיריית בני ברק ואיש אגודת ישראל. נשאלת השאלה, האם הוא קיבל "דעת תורה" של רבותיו להצטרף לחבורת מנסחי האמנה, והאם הוא מוכן לנהל את בני ברק ברוח האמנה שהוא חתום עליה?

המכונה המשותף

1. נחל חרדי

2. ועדת טל

3. צו פיוס

4. אמנת כנרת

?

5. "....."

מתי יפקחו העיניים!?

הציבור החרדי רתח מזעם, על מעשים מופקרים אלו, המבאשים ריחם של הציבור החרדי, ומציגים אותם כעדר שוטים, שנער קטן נוהג במ לרצונם ושלא לרצונם, הוא המחליט והקובע עבורם, גורר אותם למעגל העבודה דרך מסלולי גיוס, מדבר וחותרם בשמם, מחבר אמנות בשמם, כאלו שאפילו המזרחיטים מצאו לנכון להתנער ממנה, וכי בתנ"ך לא מוזכרת המושג 'אמנה' כי אם אמנה שחוברה לצורך חיזוק האמונה התורה והמצוות. הם שואלים: "האם קיבל (קרליץ) 'דעת תורה' של רבותיו? האם ינהל את בני ברק ברוח האמנה שהוא חתום עליה? אוי לאותה בושה! שלמרבה הצער כבר קבע עובדות בשטח ברוח זו, כ... נחל חרדי, ועדת טל, צו פיוס ואחרון הכביד אמנת כנרת, ועוד ידו נטויה! (ח"ו)

מבני ברק ועד כנרת

העחונות החרדית מלאה בחומר על שערוריית "אמנת כנרת" רק פרטים דלהלן מוסתרים מהציבור:

1. מי היה המשת"פ החרדי של "אמנת כנרת"?
2. מי השתתף בניסוח האמנה ב"שבט אחים" במלון בטבריה?
3. מי נתן ידו להצהרת הכפירה ולמחיקת האמונה?

פ ר ט י מ :

בעיריית בני-ברק וב"ועדת טל"

מספר חדשים לפני פירסומם של "צו פיוס" ו"אמנת כנרת" התראיין מוטלה קרליץ לעיתון "תל אביב" מיום 02/02/2001, ואמר את הדברים דלהלן:

ש. בעשור האחרון ניכרת בדלנות בציבור החרדי יותר מבעבר.

ת. "אני חושב שהתפתח משהו בדלני אולי מתוך צורך להגן על עצמנו, יש בבדלנות הזאת הרבה בעייתיות, ומבחינת ההמשך, צריך למצוא את הדרך לתפקד כעם אחד, אני ללא ספק מוטרד מהצורה שבה הבדלנות מתפתחת.

אחד המסרים העיקריים של הוועדה היה שכיום יש מצב, ואני לא יודע להעריך את היקפו, שיש כאלה שנשארים במסגרת הישיבה כי הם לא רוצים ללכת לצבא. את זה צריך לנטרל, שהצבא לא יהיה סוהר של הישיבות. העניין הוא איך משחררים את מי שלא מתאים לישיבה. חלק מהמלצות הוועדה זה איך גורמים לבחור חרדי לכך שהצבא לא יהווה עבורו בעיה דתית. כל עוד התחושה בציבור החרדי שגיוס חרדים נעשה על מנת לשבור את צורת החיים החרדית, תהיה התקוממות מוחלטת, צריך למצוא את הדרך לתת להם להשתלב בצבא".

הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא שליט"א:

"דווקא בדור דל שהטשטוש והבלבול גדול, יש להישמר שמירה יתירה שלא ליטמע בין החופשיים מתורה ומצוות"

■ "בכל העניינים היקרים לנו, אין בזה לאחינו התועים תחילת הכונה ע"פ דעותיהם, ומה ייצא מדיבור בזה איתם, ורק השפעה שלילית יכולה לצאת מזה ח"ו" ■ "אנו רואים בעינינו, שכמה שיותר מתקרבים אליהם, תיאבונם לעקידת הדת הולך ומתגבר" ■

שהוכרחו לעזוב מקום מגוריהם.

אז נוצגאמס ונבא, אונזעלע אונטער אירמאט קעסטלעך
און געבולט מיט געוואלד, וכבר נאמן האטן האפערס
והסודותים יעצוין ביה"ל מרשע ושלחן שישום ב'
מאני' גליוות, וכמו שהתפלל יעקב אבינו לפני
האלהים בבואו לפתוח בעשיו: "הצילני" אלא מזה
מזה עשיתי. וקשה, מה הוצרך יעקב להסתייג
בעשיו וישלח לו ה' ויהי לו אהל אחד. אלא כשאמר
לעצמו: למה קעסטעני בא לך אהל הוי"ו ב' אין ידך
הדולמל נאמן חסד האפניא, או עשיתי וישלח
ויתפוח ורעו או שיתרצה עמו וישע עמו משלחו
אחוראם ששעו איהם. ואומא האפניא אלא תתירא
לעצמו וכמו שאמר: "ועתה קצת אהל ויצד לו" תתירא
אין אהל דהנה, ויצד לו שמת יתקבל ידו. ויתער תתירא
שעקב האפניא ששעו יעשיו יתקבל אהל אחד
ליתרונתו עמו כאח מאשר שיתרע עמו כעשו
ויתרצה, ועכ' ביקש קודם: "הצילני" אז מיר אהר'

[illegible]

ובמאת ישוע כאלו החוששים כי באמת ידור
להיחיד ולרוץ עמם כהענייני ולראות יחד
איתם הדין של כמנה מכלת בינינו שיהי ואת
אנחנו, וקירוב הלבבות בינינו למעשה יושב
בכרונם. אף שהנה דור פלא, כאשר עינינו רואים
בשנים האחרונות שכמה שיותר מתקרבים אליהם,
מיתאבסם לעקצות דור' ודור' ומתגבר. ובכל
הדברים שהחזיר לדבר' נחלק ונחלק, כדמי
שחיתים כי גרלות ולחמות, וארבעה דוקא, כמי
שהם ודיעם הדיאם כי אינו מסיכים לתפטר
ולבוא בחי' במל' – דוקא הם כי שייצא ואת
לחיות.

כל מלנו לרעה, כי אנן בירדו והם בירדו, אין מקום להבא לקיומם והיחידות על עניני תורה והצנחוצ ואורח חיים כנושא הנחון, וירדו ופושטו. ואלו הדין הרען שלנו שחיל על פני חתמה. אין בה לאמרו תועותם חתמה על חיל הגנה ע"ד רעותיהם, ומה שיכלל בלכלל במדבור בה איתם, וזה השפעה פשילית יכילה לאצט מה ח"ו. וכן רדכי בירדו להתנגות הרען צ"א שם שכבילי רען אפס החשוב ולטעות שבוה אין בכלל צ"ב היטור רדכי הלאינו הדין אורח ובה להדבס עטמה, שעת מרה היא צ"ב היטור אין והתרחבת שמה, איננה משהו שבו כזה, אלא בה צ"ב מנורה, ולאמרו תועותים אין בהם לכל.

ואנו אומרים להם: אמתו איננו ע"כ תלמידי
אבתנו ודו"ע"ם "כי ישראל ע"ד לברך יסב"ן אנו
אנו רוצים להודיעו לשאר אבות העולם.
וידועתו אנו כי גלגלת אבנו והק"ה יתתי לגאול
אבותינו ואספ"ל כי יסבירו אמתו. כן
מצינו שרש"י לרעה הזר בגניי ידמו"ו
ו"ו "שא שדרה מה תעש" כי תלביש ש"י כי תעדי
עדי והב"י תקורע עיניו, לשואת"י נאס
כן עוביניו ופס"ל בגלגלת"ו. ויבאר בזר
כ"י ע"ד חושבני בגלגלת"ו כי תעמידי אדם
שנתה אמתו חושבני שנתה לו אנו חושבני
שסבחי"ה כל השנים אבות שנים מהם, שנים
איננו מדרבנן בשפת הנויים ואנו מנהגים
כמותו ואנו חולקים בדרבניהם. ולע"כ מה
עושים, ורש"י הגדול פ"ס כמותו, שמעל

[illegible]

ועל כל אומר הנביא לבני ישראל: כי יושלח
תחתי כי מאסו כל עובדי אלהים וכל
בם אינם שונאים אתנו משום דבר וה א אחד אלא
בנו עצמנו מאסו.

ובכל דבר זה הוא. תמיד ישנם החוששים כי דוד
זה שונה מדרוהו ויבדלו ויבדלו ויבדלו
לתחתיו, תמיד באה תדריפות זו וזו ומותר
לפי ש'ר'ל. תאמנו לר' זה שונה וזה מדרוהו
שונים, דוד זה יעסר ודוד אחר זה, כל תוהו זה
משמכם, ואחריה רוקא במבצנו אנו ים להשחר
שמירה שאלה ילעמע כל החוששים ויבדלו
ומצותו. ורוקא שורר כל כזה אשר השטטשם גורלו
והכלבולו ור, הסכנה לרצות להדמות לפדוקי זה
הדור גורלו וזה.

ואם תאמר, ומה שעת מלחמה היא לטעם ישראלי? כי אין אחרות בין כל המלחמות בארץ הקודש ולא מלחמות פנימיות, אדרבה ואת היא הורגה כי כמו שנבאר ברברי הבירה הגלי', הנהגה לתועדויות ואגודות מלחמה, חזושת ממומזת העולם את משום עשם ישראלי שוכן מבראו תורתו ומבסל תחת כלל האומות, וכל דיוקא עכשיו את חסן לתחנך בה שנינו ע"י ישראל אין אומננו אמה אל תחרות, לתחנך כשמירת תורה ומוצאת כל עת, ולרעות שרשי בת הקהושת והחניך לבנינו פה, דרר תהיה המהרה לזר מדרור דהם חסן משמר וימנעו לנצח. וכמו שאמרנו הרבה הבניא אסן (התוליע' ע' שאמר) "ואם כמעט נסיון רגלי כאן שופכה אשתי, כי קינאת שדוליע' ארומב קפאתי, כי: שלום רשעים אהא כי אין תולמזת למתח ובניא אסן כעל אנוש אימיו וגו' הנה לא רשעים ושליו עשיו השנינו", ומכאן זה שראינו עז כמו שן

לרשעים מדרדיהם עד כי ששאלו: "אזכור אלה
ידע כל דרש ודרש בעליו". ומבשרו אמר להם:
הנביא שכל זאת "עד עיר אבא למקדש" כל אביה
לאחרת" (שם). והנראה כי אפשר לזהות קצת
וחכם ועדיו (אנשי) בשרעים מושם כי לדעות
הלהיזקם, כמו שראינו "אני כמעט שני יורגלי",
רואים בהצלות דושיעם. אך כל זאת עד שבאים
למקדש כל ואז מנינים לאחרת... ומבארים
המפרשים מה מיוחס למקדש כל שיש את חכמי
התורה שזה חיים בארץ תורה ובכסף שיש אורה
תורה שוב אני מקום להזכור, וכבר ידוע "אביה
לאחרת" וגמלי" כי זהו כהנותן "אני בער לעל
דרש וגו'" (שם). ואז ארזים שמה שמה צעונה כי
אדם כמבשר של "אני תמיד עמר וגו'", כדברי הנביא
הנחש.

אמנם אין זו פשוט הנדסה מרחבית ותחבורה
מרוקן עליו חדר המצות כי כלכלה לארדה ורואים
ששוב לאדם אנוניו חירותו, חיים בצל
אדה של חדר, אי ברנות לא שייכים אמר
ומדוע – כי "בני לאורחם", מי שעוסק בתורה
דואו ודא המאשר

ונדע אנו, כי אמנם עדיין אנו כלל איננו
איננו עדיין להם, חוררתנו עדיין אנו כלל איננו
כי לא ממש חוררת האות מפינו לעולם ועד.
תרגמנו איננו מאף אדם אל ממש, וכי
תרגמונו נא נחלכו ונו רוצות אנו ברבת, ואנו כל
לחלחלתי לשיק יקו נבחרה קרא שחבונו.
מלאה לאורח אה אה כי כמים כל מסיים.

הזאק הנהו רב משכנא שפירא שלישי
השפירא דבריר קוביא על פלנא דחורבת
החורבתא דלפון קו תורה. לאו דהריב
בגבולתו על אחד השפירא דלפון למראה קינא
ש' שפירא שפירא יאבא קיבא שלישי.

המדרש בא ברפרא שמות (ח' א) על הפסוק
קיים כל דורש על צדדים וכו' מ"א: כ"ח: וכן
תתחין פתחא לאה קרא דהריב (ח' ב) נדור כל בני
ש' לידו תהי יאבא דהריב וטעם "ח" כשמות
השפירא דבריר לאמר תהי כמדרש וכו' וכן
קעשרן קרן הקה"ה האהבה וכו' המצרים אחיב
לדן לשפירא, שפירא קרן ליבם שלפון אהיב
התחלל בעבדיו, לקיים מה שנאמר "עתה יאכלם
ורש את הקהל" וכו' מ"ל דורש שעמר דורש
ש' קלימא גוריתו וכו'.

ועומר על כך רבינו בבית הלוי ויע' אהנה יש ותמונה על ידי וקדש כמותם אשר הורק דור אחד והשבעים הקדושים, היאך יבשרו מעליהם צעות מילה שנכרתו עליה' ג בריתות, ודין מצוה זאת והציוח המיוחד שהיה בני יתום משאר בנות הארץ, הוא הגיע לכך ביטול המצוה. דור עמר על שהפסוק קרא את בני ישראל "עבריו" ובגמרא נהדרין (מ"ז) כתוב שאין לעבור "עבריו" משמע ירקיס שכן חכם חטא. ואף ממיישב תואר זה גם יש בטילת את מצוות המילה.

וכיאר הבית הלוי כזה שבו לא גס קדם
 ויטעב ונב לאחיו ישרא'ל אמר בן בניהם,
 נכמו ונעבד ב'ק'טס מו'פ' ש'כלת שסחיו ישרא'
 ולוין את בניהם, אמר להם העצריים: למד אתם
 וליין אותם, ונכני מצרים ויולק השעבוד הקשה
 ועליכם, השבו בן ישרא'ל: כלום שסח' אבותינו
 ונדרם יצחק ויעקב את אביהם שסחים שסחיו
 נרדם אחריהם. ע"כ. הנה לב שגם א"כ' כעת
 שיעבדו ויו מלין את בניהם וא"כ' מזה הסבר
 למש"כ כמדרש שביטלו מעליהם מצות מילה, וגם

חזקו את ידו ותאחזו ונקראים צדיקים.
אלא בשמירתו היתה ידו צדקה.
ישיבת עבוד במצרים ארבע מאות שנה, ואחד שמות
הישיבה כלום כי ימי השעבוד כמשמשים ובאים
מקתה וחיילי הגלות השתכחו לפחד ממנו ולרואו
על הקתיד, כי מי יודע אידו זהו תהנתו המצרים
ומינים ועם נבירים אחריהם קמו אירך בה. ועכ"כ
התקומם וכן צדקה לתקשר למצריםיו.
לחיות מובדלים מהם ובעזה ושלח יהו נבירים
בניהם כורים ובחשנם כי ע"י התקשרות במעשים
תשמע השנאה ויתקשרו ללבושת. ולכאורה עפ'
כפי האנושי כי אמור להיות.

והנה הורה העיקרין כי ישראל למצוה היה
ימלה: שהיה זה קדם מן חורבן היה
ל"ישראל מצוה אחרת יחי על שכן בני חזק
ומצומו: והכל חקוליה כי ישראל שמר אור
שמרנו ימשה וימשה וימשה קדש של אלה הכי
קדשם חוליה, ונמצא שצא יד שנינו. מן יסא
ישמור המצוה: הריק המאמר לך יהיה זה יסא
ישמור יח אצו יח לשכל הוליה, אלה משה שדק
מכרשם חל לכסו: חפזי רב מלה אפרה נה
לחסי שכל משרתם היה רק לחסי
לכסו כינתי לביצונו, ולכן משה הנדש לשון
"חפזי" אלה כתב "שכל", חפזי ופרה אלה
מקדשם חרבו כמאן ולבנה אור שכל הכי קדם
מציאות.

ובכדי להציל בני ישראל מהתערבות זו במצרים ועמד הקב"ה וחירש שגאה גדולה לישראל. וכמו שכתוב "ויקוצו מפני בני ישראל", שפירושו הפשוט שש"כ היו ישראל מאוסיים בעיניהם עד שכשהיה המצרי רואה אותם היה קץ בעצמו. וכל זה לא היה

[illegible]

**הגאון הגדול רבי שמואל
אויערבך שליט"א:**

**"כמה נואלו
המתפתים להתחבר
ולהתכיים ולמצוא
כאילו שפה
מעוּחַבֶּת עם
היושבים בחושך"**

■ "אנו מחוייבים לעמוד על נפשנו ולהתרחק מזה כמטחוי קשת, כי זו התחלת 'אשר קרך' שסופה מי ישורנו" ■

ואכן תגזר רבי שמאל אייכנשטיין שליט"א, השבוע רבי היזק והזקקות בביתנו אנשים ונחיות על היזק ופסיע' וידידותיות, לחל' ודיבס' נאמרים, נכתבו על ידי השופטות ודיבס' נעניו על ראש שיבת מלכות התורה' שליט"א. ספר שמוח, ושתחלנו ב, במאז היזק' נפחית', שאדיר ספר בראשית שואו ספר בראשית ומלכותו מעשי אבחת כלום שבו כעין יצירה לרע' וסו', וכן ואלה שחלש העוקס כעין גולת הגולת הארשתה ונכאלה ממנו. ובמאז היזק' ושתחלנו אל נשלמת על אל מעלת אשור', ולכן שיצאנו ממגרים, א"ל שם שיצא בערים, עדיין נחשוש גולים, ורק כשא' על וסני ויבש המשכן והדק' אל השרה שכינתו ביניהם, אז שבו אל מעלת אבותם.

ה'ישראל מכור הבורש של מצרים, וזה הויה ויש כלל ישראל, ויצאמצים איה לחירות ויש כלל הנה בניה גודלה של חירות, כלל אתי "עבדי" שחשדו שאנן, את ה'חירות עולם' תלניה נג ובחירתנו, שם שולות מצרים ויתת תלניה ודכה בכניה. והכי הכותרי כרוב רכנו גורא, שם גורא מצרים, ויש יקעל כל בשר, מצרים, עם כל ה'חירותנו שם מלך וכו'. והכנסה קר כאנוט על דהיט, רכר, וכו'. ויקעל איהנו אתה מצרים בודת עולם, וה'ישראל שרהכה לגאולה כל ישראל מצרים. ויש שטני ויש מצרים כל יתורנו כנולת ויש, וגם שרהכה גורא כאילו ויש להם חירות "ההחיתות" ויש ויהי מצרים, ויש מצרים, ויש שטני כאנוט נשאר, ויש שחית הכל מצרים בניה על חית בעצמות, ויש שרהכה תלוחת המים, כד היה שטני ויש בחינות תור המים שחית כל ישראל, שרהכה ויהי שרהכה לגאולה של כל ישראל.

כמה יש להוביגן "בדד עולם", מה שנוגע דורש
עליו בכל עת וכל שעה, וזה תמליל של וזכר
העולם בכל וזכר לילה, שאט במדידתהמדיד וזכר
ולחיות ו' יחיות עולם, כמה שגשגתי ר' לשבט אל
ירועים ודבי הרמב"ם כל ששנתי כל ששנתי אל
לח"ו, וכו' כל בעצם כל התעלות ודחנותי שייכים
אלה לישראל, העליתם שנו דחתי וכו' ששנתי
ר'כ"ג, העליתם בעצם ונחמתי, שייכות לכל, כמבואר
עם ספר דוד הלכות, שייכי העליתם, שייכות
לכהנים נאמר לכל אשר ישגשגתי, שמה ועלמה כו'
תמלתי, וזן גשגתי, שייכות שייכות כדרכי
הטוב ממוצות יחיותיו, ויעקב מעלות ממוצות יחיותיו
ורשע בעבור ר' כתר שאת וביתו עז, גרנות הלב
ברשומה.

[illegible]

ואנו צריכים ומוכרחים להתחזק בתעצומות עז
 וקדושה, כי אין לנו שיוור אלא התורה הזאת אשר לנו
 למחשה, ולהתרחק מכל השפעות זרות אשר לא בכרם
 בית ישראל, ובזכות זה יתן ד', ויקים בנו 'מלוא הארץ'
 דעה את ד', ונגלה כבוד ד' במדרה כימינו, אמן.

<p>לכין היותה מדינה דמוקרטית קיומה של מדינה יהודית אינו מנוגד לערכי הדמוקרטיה ואין בו כדי לפגוע בעיקרון היחידות ובעקרון השוויון האזרחי.</p> <p>על מנת להבטיח את המשך קיומה של ישראל והחירות-דמוקרטית יש להמשיך לקיים בה רוב יהודי ניכר. רוב זה יישמר אך ורק באמצעים מוסריים.</p> <p>על מדינת ישראל להבטיח לידי ביטוי את תחושת הקרבה בין בני העם היהודי לבין בני כל קבוצה לאומית ודתית אחרת אשר רואים את עצמם כשותפים מלאים בביטוי המדינה ובהגנה עליה.</p> <p>5. מדינת ישראל מכבדת את זכויות המיעוטים הערבי</p> <p>למדינת ישראל חובה בנהוג בכל אזרחיה באורח שוויוני וללא משוא פנים.</p> <p>באחת התחומים בהם סובלים אזרחים ישראלים שאינם יהודים מפרסוח ומהחנכה, יש לפעול באופן נחרץ ומיידי להגשים את עקרון השוויון האזרחי הלאה למעשה.</p> <p>ישראל תקיים את זכותו של המיעוט הערבי לשמור על זהותו הלשונית, התרבותית והלאומית.</p>	<p>אופיה היהודי של מדינת ישראל בא לידי ביטוי במהותיות עמוקה להיסטוריה היהודית ולתרבות ישראל, בקשר עם יהודי התפוצות, בחוק השבות, בעידוד עליה ובקליטתה; בשפה העברית שהיא שפת המדינה העיקרית, שפתה של צידה ישראלית יהודית; בנאום ובישי הממונה הישראליים של המדינה, בסמליה ובתמוננה; בתרבות העברית בעלת השורשים וההיגיון ובמסורות המקומיים אותה; ובמערכת החינוך העברית שתפקידה לספק, לצד השכלה כללית ומקצועית וערכים כלל אנושיים, ולצר התאמות למדינה והאזנה לארץ ולטפיה, את זיקתם של התלמידים לעם היהודי, למורשת ישראל ולספר הספרים.</p> <p>למדינת ישראל קניין קיומי בחוקה של יהדות התפוצות ובהחזקת הקשרים עמה. ישראל חסינה לחינוך היהודי בכל מקום ומקום ותחלק לעזרת יהודים הנמצאים במצוקה בשל יהדותם. יהודי ישראל יהודי התפוצות ערבים אלה לאלה.</p> <p>4. מדינת ישראל היא מדינה יהודית-דמוקרטית</p> <p>בתפקיד זכותו ההיסטורית של העם היהודי, ובהתאם להחלטת הא"מ, מדינת ישראל היא מדינה יהודית. על פי עקמות היסוד המסוננים שלה, מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית. אין סתירה בין היותה של ישראל מדינה יהודית</p>
---	--

<p>2. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית</p> <p>על פי הכרזת העצמאות שלה, מדינת ישראל מיושנת על עקרונות היחידות, הצדק השלום. ישראל מחויבת לקיומו של שוויון זכויות מלא לכל אזרחיה בלי הבדל דת, מוצא ומין.</p> <p>ישראל מחויבת לחופש דת ומצפון, לשון, חינוך וחברות.</p> <p>על פי חוקי היסוד וערכי היסוד שלה, מדינת ישראל מאמינה בבכוד האדם וחירותו ומחייבת להגנה על זכויות האדם והאזרח. כל בני האדם נבראו בצלם אלוהים.</p> <p>כל אזרחות וכל אזרח בישראל שווים לכל האחרים. כל אזרחות וכל אזרח בישראל הם בני זורין.</p> <p>מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית אשר מקבלת עליה את הכרעות הרוב ומכבדת את זכויות המיעוט. כל אזרחי ישראל שותפים מלאים ושווים בעיצוב דמותה ודרכה.</p> <p>3. מדינת ישראל היא מדינה יהודית</p> <p>באשר היא מדינה יהודית, ישראל משרתת את זכותו של העם היהודי להמדרה עצמית. בתוקף ערכיה, מדינת ישראל מחויבת להמשיך קיומו של העם היהודי ולזכות לעמור כשות עצמו במדינתו הריבונית.</p>	<p>1. מדינת ישראל היא ביתו הלאומי של העם היהודי</p> <p>במשך למעלה מאליף שמונה מאות שנים היה העם היהודי חסי בית. באין-ספור אזרות ובאין-ספור מצבים היסטוריים, הוא נדדף עד צוואר. במאה העשרים, בהיותו בגלות, הוסטה על העם היהודי קטיטורופה היסטורית כמות לא ידע שום עם אחר, השואה.</p> <p>אנו מאמינים שקיים רכוח קיומי עליון, קיימת הצרכה מוסרית מלאה לכך שלעם היהודי היה בית לאומי משלו, הוא מדינת ישראל.</p> <p>לאורך כל תולדותיו שמר העם היהודי על קשר עמוק ורציף עם ארצו. הכיסופים לארץ ישראל, ולידושלים עמדו במרכז חייו הדתיים, התרבותיים והלאומיים. דבקותו של עם ישראל במורשתו, בתודתו ובאדצי היא תופעה אנושית והיסטורית שמעטות כמות בתולדות העמים. דבקות זו הולידה את הציונות, הביאה לקיומו מחדש של העם בארצו, להקמת מדינת ישראל ולכינון יחדשלים כבידחה. אנו קובעים שזכותו של העם היהודי לחיות חיים ריבוניים בארץ ישראל היא זכות מועקה שאין לערער עליה.</p> <p>מדינת ישראל מממשת באוצר ישראל את זכותו של עם ישראל לחיים, לריבונות ולחירות.</p> <p>ישראל היא ביתו הלאומי, משיבת דחתי ומסד חירותו של העם היהודי.</p>
--	---

והרחתי של העם היהודי. את מאמינים
של מסורות היהדות יש מקום חשוב בפרנסיה
ובקיבוצים הצעירים של חי המדינה, אלם אל
למדינה לנסות נחמתי דתיות בחי הפסי. את
היכנה בענייני דת ומדינה יש להל בדרך של
היזכרות, ללא הכפשה ומסתה, בכלם חוקים
ורמקוריים ותוך הקדחת הזולת.

בני עם אחד אנתנו. עברנו ונורלע משותפים.
למרות חילוקי העות והבדל ההשקפות בינינו.
כולט מחוייבים להמשיך החיים היהודיים.
להמשיך קיומו של העם היהודי להבטחת עתידה
של מדינת ישראל.

10. אחדיות לאומית
בהקטנם את מדינת ישראל עשו אבות המדינה
מעשה היסטורי נדיר. מעשה זה לא חם: הוא
נמצא בעיצומו. המאבק של שיבת ציון והגשיון
לקומם בארץ ישראל רכונת הדתות-מקדונית
עומדים במאה העשרים ואחת בפני אתגרים
קשים.

אנו, השותפים לאמנה זו, רואים את עצמנו
אחרים להמשיך המעשה. אנו רואים במדינת
ישראל את ביטוי המשותף. בבלעל אמנה זו
אנו מתחייבים לעשות את כל אשר נכון לעשות
על מנת להבטיח את קיומו, אימות ומסדיות
של הבית הזה.

8. מדינת ישראל היא מדינת אחדות
על פי רוחם של חולמיה ומייסדיה שאמרת
ישראל לבנות ולקיים חברה שוחרת צדק.
ואולם, מאז הקמתה, התקבעו בישראל מציאות
חברתית קשות. את מאמינים כי קיים צורך
חינוכי לחדש את רוח האחרה הישראלית על
בסיס של שוויון הזדמנויות וצדק חברתי. על
ישראל לאחות את השסעים המבטרים אותה
וליצר שותפות אמת בין כל אזרחיה. עליה
להיות מדינה של ערבות הדדית.

על החברה הישראלית להיות חברה מוסרית
הרגשה למאוויהם של פרטים וקבוצים בקרב
עליה להיות חברה המקנה, לכל אזרחיה תחושה
של שותפות. כל אדם בישראל זכאי לקבל את
והזדמנות לעתה את היכולת המלומדת בו.
הקצאת המשאבים הצבורים אמורה להעניק
לכל פרט את מירב האפשרויות לספח את
כישוריו ולהשביח את חייו ללא קשר למקום
מגוריו, מוצאו, או מינו. לשם כך, יש להשקיע
באופן מוגבר בחינוך ובתשתיות בפרטית.
על ישראל להיות מקום שטוב וראוי לחיות בו.

9. מדינת ישראל ודת ישראל
בישראל יהודים חילוניים, מסורתיים דתיים.
תהליך ההתרחקות והתבדל בין קבוצות אלו
מסוכ והרגיזי. אנו, חילונים, מסורתיים דתיים,
מכירים אלה בתדומתם של אלה לקיומו הפיזי

ישראל אינה מבקשת לשלוט בעם אחר.
אין עומדת על כך ששום עם ומדינה לא ינסו
להביא להכחדתה במדינה יהודית. ישראל
רואה בעקרון ההגדרה העצמית וכשיו
במסגרת מדינת לאום, כמו גם במסגרת
לחירותם משני הצדדים, מסד לשיתוף המסכת.

7. מדינת ישראל היא מדינה
רב-פנים
אל מדינת ישראל נקבעו ונאו כלל שבטי
ישראל בני קהילות רבות, אשר יחד עם תושבי
הארץ, יהודים ולא יהודים, יצרו בה חברה רבת
פנים.

הפינים האנושי והחברתי הישראלי קשיז
וייחודי. מתוך הערכה לתדומה של מנתן
הקהילות השונות להקמתה ולביטוסה של
המדינה, ומתוך כבוד לכל תרבות ותורבות
ולכל יחיד ויחיד, על ישראל לספח ולשמו את
קשת המסורות והקיימות בה.

על מדינת ישראל לשמור על ליבה משותפת
מה ועל חופש תרבותי וקהילתי מזה.
על ישראל ליצור סביבה אנושית סובלנית אשר
תאפשר לכל קבוצת-זרות לאפיק מתחבה את
מיטבה ותאפשר לכל הקבוצות גם יחד לחיות
זו עם זו בכפיפה אחת, בתדומה ומתוך יחס
של כבוד הדדי.

ההיסטוריה היהודית והמסורת היהודית
לימדו אותנו את משמעויותיה החברתיות של
אפליה כלפי מערטים. ישראל אינה יכולה
להתעלם מלקח זה. אופיה היהודי של מדינת
ישראל לא יספח עליה לאפליה בין אחרות
לאחרת.

6. מדינת ישראל היא מדינה
שוחרת שלום
מיים הקמתה נחנה ישראל כמסכת דמים.
במשך כל שנות קיומה מלחם אותה המאבק,
השכול והאבדן. למרות זאת, במשך כל שנות
המסכת, לא איבדה ישראל את אמונתה
בשלום ואת הקוחרת לשלום.

לישראל שמורה זכות ההגנה העצמית. יש
לודא כי זכות זו תישמר וכי ישראל תקיים
דד קבע את יכולתה להגן על קיומה.
מדינת ישראל מודעת לאופיו הטרגי של
המסכת בו היא נחנה. היא מבקשת לסיים
אותו ולהקל על סבלם של כל קורבנותיו.
ישראל משיטה ד אל שכינה, ומבקשת לכוון
במדרך התיכון שלום ב- קיימא.
ישראל מוכנה להכיר בזכויותיו הגלישיות
של העם הפלסטיני השכן, ובלבד שיכיר
בזכויותיו הגלישיות של העם היהודי.

חברי הפורום לאחריות לאומית

ר"ר יורם חזוני	עו"ד עידו אוחיון
מאיר יפה	אוד אונקוט
עו"ד בן-דוד יסעי	אירנה אולגניסקי
אלי"מ (מיל') אהובה יטאי	תמל' (מיל') אפי איזנס
ר"ר אלכס יעקובסון	ד"ר ישי אלמג
חזה פנתס כהן	ד"ר עוזי אוד
אהרון כהן	אלוף (מיל') הרצל ברדנר
ר"ר הגרייט כלב	ד"ר מאיר בחגלו
גורא מוחס	מאשה בומן
הלל מלוא	דוד בער
עו"ד דר' עמרם מליק	הרב אליהו ברנבס
שמואל מרחב	פרופ' מיכל בלר
פרופ' זאב סגל	נעמה בן-אריז
פרופ' ארנון סופר	ד"ר בן-דוד
פרופ' שי פלדמן	הרב יואל בן-נח
עו"ד סיגל פערל	הרב אליהו בן שלמה
דליה פרשקו	הרב מרדכי קרליץ
ד"ר צבי צמרת	הרב מנחם בראור
שלום קיסל	דוד בודיש
הרב דר' אורי נח	שוש ברלינסקי
צבי רמות	קורד תמר ברק
ארי שביט	רוזי בר שלי
שבתי שביט	יונתן בשיא
במבי של	ענת גר
ד"ר זכי שלום	הרב יהודה גליד
מנסי שקלר	אלוף עוזי דין
פרופ' זאב תדמור	ד"ר אריאל תלפזין
פרופ' יילי תמיר	הרב פרופ' דני תשקוביץ

רעא אגרי
וגאס ח

הפורום
לאחריות
לאומית

אבי חי ישראל צ"ר

הפורום לאחריות לאומית - מרכז יצחק רבין
תל 17538, תל-אביב 61175 סל. 6436545-03

www.rabincenter.org.il

תומכים באמנת כינרת

ר"ר מניה עוז-זלצברג	רוז חולדאי
דני עטר	יאיר חזן
הרב יהודה עמיטל	חיים חכים
אלי עמיר	חנן חסיד
אליעזר פישמן	שי חרמש
חמי פרס	אילן חת
פיני קבלו	חיים טופל
פרופ' משה קוה	רני טריינן
רוז קלדרון	רחל רבין-עקב
פרופ' קלוד קליין	עקב טרנר
פרופ' אפרים קציר	גד יעקובי
אדו קרייזל	יצחק ישועה
פרופ' אביעזר רביצקי	עמליה כהנא-כרמון
דליה רביקוביץ	ד"ר אריק כרמון
חיה ריקובה	פרופ' אסא כשר
פרופ' אוראל רייכמן	דב לאוסמן
הרב שלמה רוסקי	יצחק לבני
שמואל רופמן	דוד לוי
יעל שאלתיאל	פרופ' תמר לבס
פרופ' אלי שביד	פרופ' רות לפידות
ד"ר שמשון שושני	קרנה מזלי"א
זאב שור	אהרון ממר
אהר שחר	אילן ממר
נחמן שי	פרופ' מנחם מנחם
דן שיפטן	הרב יעקב מידן
צוריה שלו	סמי מיכאל
אמנון שבוש	אהר מנור
פרופ' שמעון שמיר	עמרם מצנע
נעמי שמר	מנשה משה
פרופ' עליזה שחר	פרופ' אוראל שימון
פרופ' אהר שפירנצק	שמואל סלביץ
	פרופ' מיכאל סלע
	נשיא המדינה משה קצב
	פרופ' שלמה אבינרי
	מוסי אביעזר
	רב גומד אורית אדאטו
	אהר אולמרט
	אמונה אלון
	אריה (לונה) אלאב
	פרופ' רחל אליאור
	רחמים אליעזר
	אורי אליעזר
	גילה אלמגור
	פרופ' יצחק אפלוג
	חיים באר
	שלמה כוחבט
	זאב באלסקי
	שמואל בן צבי
	פרופ' אבישי ברוזנסון
	ד"ר אורנה בר
	פרופ' רות גביזון
	גדי גוב
	דן גילדמן
	אביב גפן
	פרופ' עדי גרפונקל
	חיותה דייטש
	ויה דולנסקי
	פרופ' מיכאל חד
	שלמה חלל
	פרופ' משה הלברסל
	אהרון לנסי
	יחיאל זוהר
	זוהר זיסאפל
	יהודה זיסאפל

- רשימה ראשונה -

רתיים-חילוניים / הרב אלישיב: הנזק בהידברות גדול מהתועלת

הרבנים הליטאים יוצאים נגד "אמנת כנרת"

מאת אנשיל ספר

"אמנת כנרת" שחיבר "הפר"זם לאחריות לאומית" במטרה לגבש עקרונות יסוד של הציבור היהודי בישראל, ספגה ביום שישי ביקורת חריפה מההנהגה החרדית. בעיתון החרדי "יתר נאמן" צוטטו התבטאויות קשות של בכירי הרבנים הליטאיים נגד ההידברות בין חרדים לחרדים. המנהיג הליטאי, הרב יוסף שלום אלישיב אמר שבמפגשים כאלה "ההשפעה השלילית היא רדאית". התגובה החרדית הגיעה בין השאר, בגלל פרסום מעורבותו של ראש עיריית בני ברק, מרדכי קרליץ, נציג "יהדות התורה" בנ"ר סוז האמנה.

פרסום הכתבה על "אמנת כנרת" לפני שבועיים ב"מוסף הארץ" והבלטת חלקו המרכזי של מרדכי קרליץ בניהול האמנה גרם לסערה בקרב הרבנים הליטאיים. הכתבה הובאה לעיונו של הרב אלישיב, הנחשב היום לאחר מותו של הרב אליעזר ש"ך, למנהיג הליטאי הבלתי מעורער. אלישיב שיגר את נאמנו, הרב צבי פרידמן, המשמש כיו"ר הוועדה הרוחנית המפקחת על "יתר נאמן", אל בכירי הרבנים הליטאיים. פרידמן הודה להם להתבטא בצורה מפורשת נגד האמנה ונגד כל צורת ההידברות עם חילונים. ביום שישי, התפרסמו ההתבטאויות בעיתון "יתר נאמן". הכרת תורת של המאמרים כנגד האמנה

תון "יתר נאמן" יוצא, בהנחיית הרבנים, נגד יחזות ההידברות עם החילונים. בתחילת שנת 2001, יצאה עמותת "צו פיוס" כסדרת מודעות שמטרתן קירוב לבבות בין המגזרים השונים ואחת המודעות אף פורסמה ב"יתר נאמן". מספר ימים לאחר מכן פירסם העיתון החרדי הבהרה בה נכתב שהמודעה של "צו פיוס" התפרסמה בטעות ו"כל יהודי המאמין ב"ג עיקרים לא יוכל לרכוש ידירות ופיוס לעולם עם המתכחשים לאמונה בכורא עולם... לעולם לא נוכל לשכוח ולא להתפייס עם החילוניות... ואם אלה אשר עושים את כל המאמץ... כדי להעביר את עם ישראל על רתו, ובפרט לאחרונה כאשר הכריו ג'נוסיד' לחיסול היהדות בגזירות שונות של גיוס... וכי שמעתם מימיכם שאדם שנידון למוות יטילו עליו צו פיוס עם התליין".

היתה: "התנגדות נחרצת ליוזמות של 'מפגשי הידברות' בין חרדים וחילוניים ולרעיון של 'אמנה' שתבטא 'מכנה משותף', הרב אלישיב צוטט בכתבות, ואמר כי "ההידברות אין בה תועלת ובור דאי הנזק שבה גדול יותר. כי אנו לא נשפיע בצורה כזו על החילוניים לשנות דרכם, ואילו הם ישפיעו עלינו לרעה, בעצם שמי עת דעתם".

בכתבה צויין כי ההידברות מבטאת "גישה כפרנית", עקב כך "שמבקשים ליצור עיוות רעיוני לפיו קיימת כביכול אפשרות להגיע למיזוג בין שומרי תורה למחלליה וכאילו מדר בר ב'שני צדדים' שקולים שמסוגלים למצוא 'מכנה משותף'".

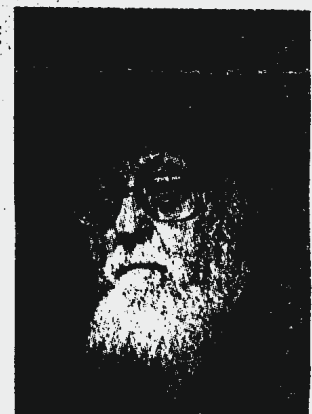
שלושת העמודים הראשונים בעיתון הוקדשו למאמר מערכת ולדברי רבנים שגיננו את האמנה וכל צורה של אחרת ההידברות שאינה למטרת החזרה בתשובה, כמו שכותב הרב מיכל יהודה לפקוביץ, "כל הדרך לקירוב רחוקים הוא לבוא ללמוד עמהם ולהראות לפנייהם את דרך התורה והמצוות... אך חס וחלילה לא להחליף דעות".

שמו של מרדכי קרליץ, החרדי שהשתתף בניהול האמנה, אמנם לא הוזכר ב"יתר נאמן" אבל בשבוע שעבר הטיחו בו רבנים ביקורת קשה. למבקרי אמר כי הוא רק נכח בדיונים על האמנה אך לא חתם עליה. את תגובתו לא ניתן היה להשיג אתמול.

השתתפותו גרמה מבוכה רבה בעיקר לרב אהרן שטיינמן, הנדב שב לשני בהיררכיה של המנהיגות הליטאית ולפטרוננו של קרליץ. הוא נאלץ לצרף את חתימתו למתנגדים לאמנה ומקורביו טוענים שקרליץ התייעץ איתו לפני שהצטרף ליוזמה אבל "כשהוא ראה מה יצא, הוא אמר שבוודאי לא התכוון לדבר כזה". זו לא הפעם הראשונה שהעיר

מרדכי קרליץ

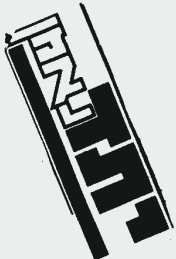
הרב יוסף שלום אלישיב

תמיר: התקפות יש גם בחוג לפילוסופיה

פרופ' יולי תמיר, המנהלת בפועל של מרכז יצחק רבין, שתחת חסותו נוסחה "אמנת כנרת", אמרה שכל חברי הפורום לא חתמו למעשה על המסמך אבל, "שמו של מרדכי קרליץ הופיע על המסמך ברשותו".

לדבריה, קרליץ לא בא לדיוני הפורום כנציג הרבנים החרדים אלא ש"כל אחד ייצג את עצמו". זה היה די צפוי שכולנו נחטוף ביקורת. גם אצלי בחוג לפילוסופיה היו התקפות קשות, די דומות למה שקורה במגזר החרדי".

אנשיל ספר

"נשים עושות שלום בית" - "אמנת כינרת"

אל שליט"א הביעו דעתם נגד "המפגשים" - והכינוס כולו התבטל

ב. אדלר

בשל כך את השתתפותן באירוע, אך מההזמנה שהגיעה לידניו, ניתן ללמוד על אופיו של האירוע ומטרותיו.

יזמו הראשון של הכינוס נועד ל"הכרת ראשונות", קבוצות ריאלוג "ישוחות אל תור הלילה". היום השני פותח בדיון בנושא: "אמנת כינרת - נציגי המיגורים השותפים לכתובת המספר". לאחר מכן היה אמור להתקיים דיון בקבוצות: "אמנת כנרת - חזון או חלום".

כידוע, מרבני ורבנות כל גרולי ישראלי של ט"א, יצאו בהחלטות נגד המפגשים הללו של "צו פיוס". גם הרעיון של "אמנת כינרת" הוקע בכל לשון מעל דפי עיתוננו, כדבר המנוגד באופן בסיסי לכל השקפת עולמנו. עתה מתברר, כי "מפגשי ההידברות" בין הגושים החרדי-יות להגונית, נועדו גם להעמיק את חירות "אמנת כינרת" בדיון לגישתי של "קונסנזוס" בין כופרים ופורקיעים לבין שומרי מצוות ויראי ד'.

לריאלוג עם נשים בעלות גישות שונות למיטות ולדת, ולפיר, אני פונה אלייך בבקשה לעזור להרחיב את מעגל ההידברות על ידי פנייה לנשים נוספות אשר טרם נוטלות חלק במפגשי ריאלוג ולהזמין אותן להשתתף בכנס.

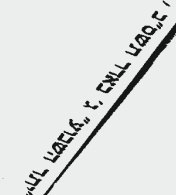
עוד נאמר בהזמנה: "נשאף להרחיב את מעגל המשתתפות, וכן להעמיק את השיח והדיון. כמו כן תיקיימו הרצאות, למדור משותף של מקורות ומפגשי אמנות".

בסיום חזרות הנקשה להרחיב את המעגל, והמחממה החרדית מתבטאת לסייע בכך: "אפשר לקבל מנחם שמואל של נשים נוספות שמונענות להשתתף בכנס ואני אשלח אליהן הזמנה אשית".

יציין, כי הכינוס התבטל בסופו של דבר. מספר נשים קודם לכן פורסמה ב"יתר נאמן" ההתנגדות הנחרצת של גרולי ישראל ל"מפגשי נשים" מעין אלו, והמחממה החרדית ביטלה

אני שמחה להזמין לנשים הנשים השני בסיומן "נשים עושות שלום בית", ברחמי צו פיוס ומרכז הרצוג הכנס יתקיים בימים שליש ורביעי ט"ז בשבט, 22-23 בינואר 2002, במלון "יער ארץ בוכרון יעקב".

הכנס "נשים עושות שלום בית" מיועד להעמקה והרחבת מעגלי הריאלוג הנשיים בין קבוצות שונות בחברה היהודית בארץ. בכנס ישתתפו כ-150 נשים חילוניות, דתיות וחבריות כאלה שבבר משתתפות במפגשי ריאלוג וכאלה שזו תהיה עבורן הזדמנות ראשונה לריאלוג עם נשים בעלות גישות שונות למיטות ולדת. לפיר, אני פונה אלייך בבקשה לעזור להרחיב את מעגל ההידברות על ידי פנייה לנשים נוספות אשר טרם נוטלות חלק במפגשי ריאלוג ולהזמין אותן להשתתף בכנס.

"צו פיוס" - "נשים עושות שלום בית" - נועד לדון ב"אמנת כינרת"

המחממה החרדית ביטלה השתתפותן לאחר שמרבני ורבנות גרולי ישראלי

תוכנית הכנס

יום שלישי ט"ז בשבט 22.1.02

שעה	פעילות
13:00	יציאת ההשתתפות מבניי האומה בירושלים*
14:00	יציאת ההשתתפות מבניי האומה בירושלים*
15:30	השנים והחלטה לחדשים
16:30	סיעורים אישיים-מניית קבוצות ריאלוג
17:00	למידה משותפת במלחמה
18:00	היכרות ראשונה ושיחות קטנות
19:30	ארוחת ערב
21:00	המרת דפנה ארמון ויהדות "ישות חזרה"
22:30	שיחות אלתון חלילה

יום רביעי ט"ח בשבט 23.1.02

שעה	פעילות
08:00	ארוחת בוקר
09:00	"אמנת כינרת" - נציגי המיגורים השותפים לכתובת המיספר
10:30	דיון במופגות: אמנת כנרת - חזון או חלום?
12:00	הפסקה
12:30	דיון בקבוצות: לאן תלכו?
13:45	ארוחת ערב וסיום הכנס

ב"יתר נאמן" כבר פורסם על הקשר שבין המחממה המוכנת של "ההידברות" ומציאת "שפה משותפת" בנוסח אירגון "צו פיוס", ל- בין הרעיון הפסול של יצירת "מכנה משותף" והמכונה "רעיונות ע"י" "אמנת כינרת". השבוע הגיע לידיו מסמך המצביע שוב על הקשר בין המחממה הללו.

מסתבר, שאגרות "צו פיוס" יזמה לפני מספר שבועות כניס, וכן תוארו יחידות בבית מלון נשים חילוניות וחרדיות, המשתתפות ב"מפגשי ההידברות", למי שני ימי כינוס משותף. ברפי המספר של האירגון נכתב: "הכנס יאפשר לנשים חילוניות, חרדיות ודתיות-לאומיות לדון באפשרויות לקיים חיים משותפים, על אף השוני בהשקפת העולם ובאורח החיים".

בהזמנה לכינוס נאמר: "אני שמחה להזמין לנשים הנשים השני בסיומן "נשים עושות שלום בית", ברחמי צו פיוס ומרכז הרצוג. הכנס יתקיים בימים שליש ורביעי ט"ז בשבט, 22-23 בינואר 2002, במלון "יער ארץ בוכרון יעקב".

הכנס "נשים עושות שלום בית" מיועד להעמקה והרחבת מעגלי הריאלוג הנשיים בין קבוצות שונות בחברה היהודית בארץ. בכנס ישתתפו כ-150 נשים חילוניות, דתיות וחבריות כאלה שבבר משתתפות במפגשי ריאלוג וכאלה שזו תהיה עבורן הזדמנות ראשונה לריאלוג עם נשים בעלות גישות שונות למיטות ולדת. לפיר, אני פונה אלייך בבקשה לעזור להרחיב את מעגל ההידברות על ידי פנייה לנשים נוספות אשר טרם נוטלות חלק במפגשי ריאלוג ולהזמין אותן להשתתף בכנס.

כך נוצרה "אמנת כינרת"

בצלאל קאהן

הפירסומים על יחומת ה"הידברות" ומציאת "מכנה משותף", כפי שבאו לידי ביטוי בשבוע האחרון מעל דפי "יתר נאמן", ואשר עוררו סערה רבה בציבור החרדי, חשפו את אחד הניסיונות הנוספים של גורמים חילוניים במדינת ישראל, להשפיע על הציבור שומר המצוות ולהנהיג לו דעות פטרוליות ומושגים חרדיים. פירסומים של עשרות אישים ישראלים – רחוקים מחילונים – חשפו למעשה את הסכנה שבדעות גלובליות "מכנה משותף" והסכמה רעיונית בסיסית, ודך שהיא בניגוד גמור לעצמם של מרבני רבנות, גורלי ישראל שליט"א. כידוע, יחומת ה"אמנה" מהווה אנטי-תזה ליהדות ומבטאת רעיונות שהם ההפך המוחלט מ"אמנה" שקדמה לה, להבדיל, והיינו "אמנת סיני". כל הדתות והדתות של אמנה תרשה זו הן בניגוד ל"ג עיקרים ועקרונות היהדות. הג'ור החילוני במדינת ישראל אוהב לר"ב. הוא לא אוהב לעצמה. על כל דבר ועניין מקימים ועדה, שמחליטה החלטות שלא תמיד מיושמות. על כל דבר ועניין מקימים פורום הידברות, פורום מ"מ, ועוד מגוון רחב של פורומים. הציבור החילוני במדינת ישראל, הנאבק זה שנים על חזתו, לא הצליח עדיין למצוא בתרבות החילונית שלו, אישורה סממן קלוש, שמזכיר במרה מסוימת את היהדות, וכמובן אין לו גם סיכוי למצוא. אין בין היהדות לחילוניות ולא כלום. כדי להשקיע את המצפון ולנסות לשקב את הציבור הדתי להחזי החילוני, נערכות "הידברות". מרבית ומרבית, מתוך קידום דעת ולמטרה "החלפת דעות". החילונים אינם משתכנעים, כמובן, מאחר והם מגיעים למפגשים אלו עם דעות קדומות ועמדות מוצקות, ומתוך קבלת הכרה כ"הדת החילונית לגיטימית". בניגוד החילוניות המשתתפים במפגשים אלו, ממחילים מלמעלה למטה, על "הדתיים החשוכים". בגיחה על שומרי המצוות המתאמצים להוכיח להם, כי אינם כה "פרימיטיביים" ו"חשוכים".

איש ציבור מסיף לנו בעניין זה: "כידוע, יסוד היסודות של החינוך החילוני, הוא לטעת בלב התעוררות למידה, והכל מהנהג ועד האוניברסיטה, שהדתי והיהודי היא שיהיה גור, וששומריהם הם יצורים חשוכים פרימיטיביים פנאטיים, שלא רוח עליהם 'אור הקידמה', ושהדת היא בלתי לגיטימית כלל בעולם הג'ור. ולכן לא תינתן כל הרברות מהצד החילוני. השתתפותם של גברים ונשים ודתיים במפגשים של 'צו פיוס' ובפורום של 'אמנת כנרת' מעוררת תמיה גם אצל חילוניים ומחזקת אצלם את ההכרה שאפשר להשתלט על הציבור זה. הרי אדם בעל הגיון מינימלי היה מתרחק ממסגרת קשת מהמילכודת הזה, וגם רגים שנים מהנציגים באישורה אינסטינקט המונע אותם מלהכנס למלכודת. אולם כאן נכנסו אנשים למלכודת מתוך רצון ושמוחה ומתוך דחף של נחיתות, כאשר קסם הפיתוי והרמיון הילוחי של אישים דתיים לאומיים משתתפים בפורום שהנהיגה ומציא אותו 'מסנן' חרדי שבאמצעותו ייחדו את כל ישראל בתשובה. המחזה המביך הזה, שבו הגיון תלילה מכניס את ראשו בערבה אל טבעת החנק, בודאי מעורר גיחוך.

השכטה שלילית

כפי שפורסם ביום שישי שעבר ב"יתר נא"ן

עמוד 6 "יתר השבוע" ה' טבת תשס"ב (18.1.2002)

בתקופה האחרונה, ואמר: "ההידברות אין בה תועלת, ובחוראי הנזק שבה גדול יותר. כי אנו לא נשפיע בצורה כזו על החילוניים לשנות דרכם, ואילו הם ישפיעו עלינו לדעה, בעצם שמיעת דעתם, שיגשגש ושיחם. ואף אם היה ספק ספיקא שישפיעו עליהם באופן חיובי, מכיוון שהנזק ברור וההשפעה השלילית היא וראית – אין להשתתף במפגשים כאלה!" בנוסף, התפרסם מכתבו של הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפסקוב שליט"א בעניין זה, אליו הצט"ף רף הגאון הגדול רבי אהרן יהודה ליב שטינמן שליט"א, וכן דברים שאמר בעניין זה הגאון

■ שתי פרשיות שנתגלו במקביל, ללא קשר ישיר, חשפו סכנות חדשות – שנות האורבות לפתחו של הציבור החרדי ולטהרת הרעיון התורתי ■ "מפיגשי הידברות" בנוסח "צו פיוס" מאיימים על מצבם הרוחני של המשתתפים בהם, ואילו ב"אמנת כינרת" נוסף גם אפקט ציבורי חמור ומסוכן ביותר: נסיון לגבש "שפה משותפת" בין האמונה והכפירה, בין שמירת התורה לפריקת העול המאורגנת והמרידה במלכות שמים ■ שומרי התורה, לאורם של מרבני גדולי ישראל שליט"א, מביעים התנגדות נחרצת כלפינו. דברים כהווייתם: כך נוצרה "אמנת כינרת".

שלב אחרי שלב ■

הגדול רבי משה שמואל שפירא שליט"א והג' און הגדול רבי שמואל אריעבך שליט"א.

"צמצום המרחק התורתי"

חשוב להדגיש, כי למעשה, נחשפו בשבוע האחרון שתי פרשיות שונות לחלוטין, שרק הרקע הרעיוני המשותף קושר ביניהן (ולאחר מכן נחשפה העובדה, שיש גם קשר מיממרי והקצבי, ראה מסגרת). האחת עוסקת בהידברות של אנשים פרטים, וסכנתה כהשפעת על היחידים המשתתפים בהן ועל אלו המושפעים בעקיפין (כתלמידות ממורו תורה, קדאים מביתריהם וכדו'). והשניה – סכנתה רבה מבחינה ציבורית כללית, ביצירת רושם של "מכנה משותף" בנילוח הגדרות של ייעודי העם היהודי. לכאורה, אין קשר ישיר בין הדברים, למעט העובדה שנחשפו במקביל, ושבשני המקרים, גורמים חילוניים מנסים לייצר תהליכים של "התקבצות" בין דתים לחילוניים ומציאת "שפה משותפת" בין שומרי תורה לבין סופרים בעיקר. התנועה הראשון, כאמור, מכון בעיקר לפעילות של ארגון "צו פיוס", המארגן מפגשים בין חרדים וחילוניים, והנושא השני עוסק ביחומת "אמנת כינרת" שהתגבשה ע"י גוף המכנה עצמו "הפורום לאומי" לאומי, שבו שותפים גורמים מכל חלקי המפה הפוליטית והתרבותית, שמאל וימין, דתיים וחילוניים, אורתודוקסים ורפורמיים.

ציין, כי המגמות המאיימות הסמוכות ביחומת האחרונה, המבקשות לבולל ולהט"ף מיע את הציבור החרדי בתוככי החברה החילונית ניה "ראשונותיה" המעוותות, כבר נלכדו בפירסומים ומממכים רשמיים שהופקו בשנים

האחרונות. באחד מהם הובעה תקווה לשינוי פני הציבור החרדי באמצעות "תהליכים חברתיים, המציינים רגישות, סובלנות ודו-גדירות", וכי "ראשיתה של הצלחה תהיה ביצירת מגמה של צמצום הניכור בין האוכלוסיה החרדית בישראל אל לבין חלקי האוכלוסיה האחרים". תחזקות שהובעו כמסמכים אלה היו, לתה" ליר איסי וממשך "שרק בסופו ניתן יהיה לראות את התוצאה הרצויה – המקובלת על הכל – של מעורבות גם מצד הציבור החרדי בכל תחומי החיים, וההנהגה והעשייה". והמילים "תוצאה רצויה ומקובלת על הכל", נועדו לה" כע"ג את הרעיון של "הסכמה משותפת" בין כל חלקי האוכלוסיה בנושא זה. "הדרך לשינוי המצב עוברת באמצעות שינויים אישיים ושק"ף לים, היוצרים מגמה, ולא באמצעות שינויים חיצוניים, פתאומיים וכבדי משקל, שינוי המצב יבוא רק על דרך של מהלכים אישיים ושקלולים, היוצרים מגמה שתקל על הגברת מעורבות הציבור החרדי... הכוונה ליצירת מגמה של הגברת מעורבות האוכלוסיה החרדית עם החבר"רה הישראלית הכללית... תהליכים של צמצום הניכור והמרחק החברתי של המגזר החרדי עם החברה הכללית... יצירת מארג חברתי חדש בישראל... השינוי החברתי המיוחל יביא לצמצום היסודות הקיימים בין חילונים לחרדים".

"עיתיד משותף לכולם"

"הפורום לאומי" לאומי – זהו שמו של ארגון שהוקם לפני כשנה, ביחומת "מרכז רבין". מרביו בגוף אינטנטי המסתייע במרכז רבין, ובהשתתפות קרן "אביח", הופעלה "שילוב רמקוטי ויהדות". קרן זו מפעילה את "צו פיוס", וכן תומכת בפדיונות נוספים, המבט"אים את הרוח החילונית החרשה של "הציבור בין דת לחילוניות", כמו "בתי מדרש חילוניים", שבהם נלמדת תורה שבכתב ושבע"פ מתוך מבט חילוני, לצרכי "רע" גיראה, תוך המשך חיי הקהלות ודבוקת בכפיה.

"הפורום לאומי" לאומי" הוקם "מתוך אחריות ומחויבות לעתידה של מדינת ישראל כמדינה יהודית, דמוקרטית וציונית, ומהכרה בצורך לייצור חברה הישראלית סביב אותם מערכים ומשותף, תוך אחיז שסעים, סגירת פצעים, ותיקון כשלים", כפי שכתב האלוף עוזי רייני, "ז"ל הפורום – במסכת שפירסום, ובו קרא לכלל הציבור לחתום על האמנה. רייני ציין, כי בפורום חברים כשישים חכ"רים, הבאים ממגוונים שונים של החברה היהודית, והגם בעלי השקפות שונות, המייצגות את רוב הדתים והקבוצות ותחומי העיסוק של החברה היהודית במדינת ישראל. בכוונתנו להדחיק בהמשך את מעגל השית, ולכלול בו גם את אורחי ישראל הערבים ואו"ם". חברי הפורום נפגשו לישיבות רבות, "ולשם כך, מקדישים בהתגברות אנשי הפורום זמן ומחש"בה בתקווה להשפיע על סדר-היום הלאומי ולהביא לשינוי ולתיקון, תוך התבססות על שורשי האמונה וערכיה ומורשת ישראל, ולגבש ליבת המסגרת רחבה בתרבות הישראלית העכשווית ובשאיפה להתוות דרך להתחבר"שות ולעיתיד משותף לכל מרכיבי החברה הישראלית" (הדגשות שלי – ב.ק.), נאמר במכתבו של האלוף עוזי רייני.

גשר בין פגרים תרבותיים

לפני שנה, כאמור, החלו הריונים על האמנה החדשה, וכפי שהגדיר זאת מוסף "הארץ", במכתורו הסנסציוני: "בטכניה הגדרנו את

נחזור לקריאה הסלפוטית, ונמשך בתארו
של "הארץ". "כל דושיהם זה ההילונים נדרכו
בסתר ודוהי ודוהי ודוהי ודוהי".
ההפצו המדגוש ובא ככר עמר בארד, ואו
הפתיע הצד הדתי בהצעה "ציריתית": למה
שלא נגיד כי "כל בני האדם נבראו בצלם
ואקוים" המדגוש בפרק ד וזכיות אדם – את
אונות הדוחה של זכיות אפשוהי היה לשמשו

מתוך מחויבות לקיומה של מדינת ישראל
כמדינה יהודית-דמוקרטית,
ומתוך תחושת אחריות האגף עמוקה
לעתידה של ישראל,
ולדמותה של החברה בישראל,
התכנסו אנו, אזרחים ישראלים בני העם היהודי,
וברוח מליל העצמאות למימנו אמונה זו

המחשה ל"אפי היהודי", וזאת על ראשון ראשון.

"היצירה הישראלית": אין הכוונה כאן לקהילות יעקב או לאבי עזרי. אף לא לדרך אמונה או לאיילת השחר. שיהיה כרוז: הכוונה לספרות הפרוזה והשירה הישראלית, וכן למחזות, סרטים, פיסול, ציור וכדו'. חלק ניכר מ"היצירה הישראלית" מוקדש להתקפה פרוצה על היהדות, תוך לעג למשגשים המקורשים ביותר, בנימה האנטישמית העדיפה ביותר. המטרה: להשניא את הדת והדתים על כל הציבור,

בני ישיבות משיחה צנאי, פגם ב"עיקר השוויון". עתה הוכנסו מושגים אלה, שיש בהם סכנה לשימוש עריו, אל תוך "ההסכמה המשותפת" של האמנה.

סעיף 3 באמנה, שכתבתו "מדינת ישראל היא מדינה יהודית", מבטא שוב את רעיונות ההיבט של "ניקח את גורלנו בידנו", שאפיינו את מייסדי המדינה: "באשר היא מדינה יהודית, ישראל מגשימה את זכותו של העם היהודי להגדרה עצמית. בתוקף ערכיה, מדינת ישראל מחויבת

מאת שנים היה העם היהודי חסר בית. באידישפור ארצות ובאידישפור מצבים היסטוריים הוא נרדף עד צוואר. במאה העשרים, בהיותו בגולה, והמטה על העם היהודי קטסטרופה היסטורית כמות לא ידע שום עם אחר, השואה, ולפיכך: "אנו מאמינים שקיים הכרח קיומי עלינו, לכך שלעם היהודי יהיה בית לאומי משלו, הוא מדינת ישראל". זו הבעיה וההפתרון: מה זמן רב לא נוסחה הגישה המנוכרת של "תלכו עמי בקיר" בצורה מדויקת יותר.

אגב, המסמך מתעלם כמובן מהקטסטרופה הגוססת שהמטה על העם היהודי כאשר גלויות שונות שהתורה והאמונה נשמרו בהם בעקביות, נעקרו ממקומן ודוכאו אל "הבית הלאומי" וכאן הוכסדו באמצעי כפיה לנטוש את דת אבותיהם. כידוע, כך הועברו על דתם מאות אלפי יהודים ממזרח, תימן ועוד. ההעברה על הדת שלאניקויזציה וזכות יוצרים עליה, חדרה על עצמה, והפעם בשיטת אפלות של רמייה וכפיה. וכידוע, רבים מביעים חשש, כי שיטות ריכוז יופעלו בעתיד ע"י "בית המשפט העליון", כשמטרתו לעקור את הישיבות והחינוך היהודי מן השורש. כל זה כולו ב"היבט קיומי עליון" שהוא "המכנה המשותף" באמנה זו. הסעיף הבא מבקש להציג את היהדות ההיסטורית כבסיס הציונות. "דברקתו של עם ישראל במורשתו, בתורתו, בל- שונו ובאוצרו היא תופעה אנושית והיסטורית שמעטת כמות בתולדות העמים", נכתב באמנה, "ודברקת זו הולידה את הציונות, כינסה מחדש את העם בארצו, הביאה להקמת מדינת ישראל".

כלומר, דברקתו של ישראל בתורה, אינה מוערכת מצד האדם שבה, רק בתור גורם שביא ליסוד הציונות. בכל מה שנוגע לימינו אנו, ודי מתבקשת מאלה המסקנה הבאה, ביוסם לתורה ויהדות בשפת העם המקובלת: "הכובשי עשה את שלו, הכובשי יכול ללכת", ודי להכניס.

כאן מופיעות עוד הצהרות ציוניות מוכרות. "אנו קובעים שזכותו של העם היהודי להיות חיים ורבוניים בארץ ישראל היא זכות מוצקה שאין לערער עליה", כתובים מנסחי האמנה, תוך שימוש באלמנטים של "כוח ועוצם יד" רעיונות ההיבט של "ניקח את גורלנו בידנו". האמנה קובעת: "מדינת ישראל מממשת בארץ ישראל את זכותו של עם ישראל לחיים, לריבונות ולחירות". בהמשך מוגדרת ישראל בתור "מסד היהדות של העם היהודי".

קטע זה מנוגד לאמת ההיסטורית. וכך היה צריך להכתוב: "זכותם של היהודים שומרי התורה להיות חיים ורבוניים בארץ ישראל, היא זכות מוצקה שאין לערער עליה. לצבור המכנה עצמי 'יהודים' חילונים אין כל זכות כזאת". אילו היתה אמנה זו מושתתת על יסודות הגיוניים אנושיים והגנבים, נטענת מחבירה, ודי גישתם היתה צריכה להיות גינני גמור של הגזענות. בתנאים לכן, הרי ארץ ישראל היא נחלת אותם שהם יהודים ע"פ תרבותם ולא של אותם שהם יהודים רק ע"פ גזעם.

הוצאו מהחוקה, הסתנו לאמנה

סעיף 2 באמנה קובע, כי "מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית" ורק הסעיף הבא עוסק בכך שהוא גם "מדינה יהודית". כאן משתמשים מנסחי האמנה בעקרונות ההומניטריים הליברליים המוכרים: "מדינת ישראל מושתתת על עקרונות החירות, הצדק והשלום. ישראל מחייבת לקידום של שוויון זכויות מלא לכל אזרחיה בלי הבדל דת, מוצא ומין". כדי להסיר ספק, מודגש: "ישראל מחייבת לחופש דת ומצפון, לשון, חינוך ותרבות".

להשלמת הצדק הבסיסי, כאן היה צריך להיות כתוב כך: חופש הדת המצפון לא גם על נאמני הדת היהודית ולכן אל לרשויות השלטון להתערב בשיטות החינוך והנוהגות במסגרת החינוך והדתיים לבנים ואל לבנות ואל להם לקבוע שם "סדרים" וכדומה. כמ"כ רשאתי כל דת או תרבות להבין את המושגים "שוויון", צדק ו"חירות" לפי הבנתם והשקפת עולמם, ואין זכותו של הדוכ במדינה דמוקרטית לכפות על המיעוט לשנות את אורח חייו ולקבוע אקסיומות מחייבות במשגשים אלו.

כן מצוין, כי על-פי ערכי היסוד שלה, "מדינת ישראל מאמינה בכבוד האדם וחירותו ומחייבת להגנה על זכויות האדם והאזרח". בפסיקה זו מוזכר: "כל בני האדם נבראו בצלם אלוהים" (כ"פסדה) שעליה סופר לעיל, בענין הזכות שמשגשים באמנה. ובמקרה: "כל אזרחות וכל אזרח בישראל שווים לכל האחרים. כל אזרחות וכל אזרח בישראל הם בני חורין".

יצוין, כי הנציגות היהודית בכנסת נאבקת כמה שנים, שלא לקבל בדיקת היסוד את עקרונות "השוויוניות" ו"זכויות האדם האזרחי", שעלולים לשמש כלי לפגיעה בעניינים הקשורים לנו ולמשל: כפי ששעה בג"צ, כשהחליט שריוני

ה"אמנה" המשותפת ו"הדרוה החדשה"

הזה שכשמו אנו שולחים את בנינו להרוג או ליהרג, מה הערך המוסף של קיומנו כאן. זהו מסמך שהופתו ולא מסמך פשרה. הצלחנו להגדיר את כל מה שבלעדינו אין עם ואין מדינה. לא הסכמנו כאן על המכנה המשותף הנמוך ביותר, כי אם על המכנה המשותף העמוק ביותר, שהוא מה שכולנו מסכימים לקרוא לו – גושמה. נשמתי של המדינה. עם הקמת המדינה כולם נפלטו לכאן, לתוך כור היתוך אלים היתה ברידה. אחר כך היו שנות הניסוי – כל אחד וזק את עצמו הכי דחוק שהוא יכול היה, כדי להגדיר מי הוא ומה הוא. אחרי שנוסד מהדברוקה הזאת, ועכשיו, סוף כל סוף, מגיעה שעת הרצון, החיבור. וזהו תחילת המפגש המודרש ביננו, פנים אל פנים.

פרופסור זאב סגל, מומחה למשפט קונסטיטוציוני, פרשן "הארץ" לענייני משפט וחבר בפורום: "המסמך. הזה הוא מעין המשך להכרזת העצמאות, שהיתה האני מאמין של החברה הישראלית ב'48', וקיבלה מעמד חשוב בפסיקה כג"ץ. כמשקפת את החזון של העם. ההישג החשוב הוא בעצם חיבור מסמך כיום, בעברית עכשווית, המאחד קצוות רעיוניים בחברה היהודית. האני מאמין" באמנת כנרת הוא ציון היסודות הערכיים לקיום החברה הישראלית בחברה דמוקרטית שוחרת חופש, המאמינה בכיבוד זכויות האדם ובכיבוד זכויות המיעוט. מסמך כזה יכול להיחמדת, עם הטמעתו, במסמך המשקף את פני החברה הלאומית. הוא יכול, אולי, בנבוא חיים, להיות מעין כלי עזר גם לנג"ץ בבואו לדון בנושאים המחייבים הכרעות ערכיות. מה שמגדיר ומוסכם כאן, אינו בהכרח פחות יעיר מהשקפתם של מספר שופטים חיושבים לדון על מה שהחברה צריכה. כהחלט ניתן יהיה לשאוב ממנו השראה.

"אמנת כנרת", כאמור, מהווה "אמנה שאמורה להיות מכנה משותף רענן, מוצק ואיתן ליהודים בישראל. תשובה ניצחת לשאלה הנצחית: מה אנחנו עושים כאן, מה החזון המשותף לכלול. להרגיש את המאחד והמשותף, לאושש ולעצב את הבסיס לקיומנו המודרש כאן כעם אחד". היות מים מקוים, כי האמנה שגיבשו אמורה להיות רק "שלב ראשון במהלך גדול רב, שאמור לסווף את הציבור כולו, בדרך להשגת מלכרות חברתית, הכללת המאחד והצגת השטח והפלגנות".

יו"ל תמיר מצוטט ב"הארץ", ואומרת שחשיבותו של האידוע בעצם קיומו. היא מגדירה את הנציגות הדתית בפורום ב"בני אדם נצמדים, נחמדים, חכמים, שאפשר לדבר איתם, וכן, להניע אותם להסכמה על עקרונות לחיים משותפים". עוד אומרת תמיר, כי "המסמך הזה אינו אומר שמהיום והלאה אנחנו מסכימים על הכל, אלא על הדבר, אבל זה אומר שמחיים, כשאנחנו עם החברים הדתיים על זכויות נשים, אי עם עמלירות וחבריו על זכויות הפלגלינים, וזהו לי ויכוח של ה'היבט המשותף' לי ולכם, של אותה שותפות נדירה שהיינו בה, ושניתן לחזור אליה שוב ושוב, בבסיס לגיטימי אל המאבקים שלנו. אנחנו ננסה לשווק ולהפיץ את דרוה התורה הזאת. כל אחד יתרגם את המחויבות האישית שלו למחלטים אופרטיביים. אנחנו נגיד עכשיו למערכת הפוליטית: תשמעו, יש מציאות מקבילה, שבה אנשים מתקשים זה עם זה אחות לגמרי עם נכונות להקשיב אחד לשני. ונתרומת שלנו תהיה הרוגמא, המורל".

תא"ל במיל. אפי איתם, חבר הפורום, אומר: "אמנת כנרת היא קודם כל נסיון לבנות אמון. פה לא מדובר על עוד שני ימי עיון סתמיים. זה תהליך שלקח שנה. שנה דנו ביחד בשאלה מה המדינה הזאת בשבילנו. מה ערכי של ה"הדר"

להמשך קיומו של העם היהודי ולזכותו לעמוד בדשות עצמו במדינתו ה"דמוקרטית".

בכל הנוגע ל"אופיה היהודי של מדינת ישראל", מדיג- שת מחייבת למשגשים עצמיים, כמו "ההיסטוריה היהודית ותרבות ישראל" ומוכרת שדה של רעיונות התייבולאמיים ויצירי כלאים של "ציונות ומורשת". כך מוכר "האפי היהודי" המוצא ביטוי "ביצירה הישראלית ובשפה העברית שהיא שפת המדינה העיקרית; בתרבות העברית בעלת השורשים היהודיים ובמוסדות המקדמים אותה; ובמערות החינוך העברית שתפקידה לספק, לצד השכלה כללית ומרעית וערכים כללאנושיים, ולצד הנאמנות למדינה והאבהו לארץ ולגופיה, את יוקםם של התלמידים לעם היהודי, למורשת ישראל ולספר העשרים".

נתייחס לנקודות הנזכרות כאן, והבאות לתת ביטוי

ולהכין דעת קהל אחרת ל"יום הגדול", שבו יתבצע החיסול הסופי של היהדות בכח הדור. חלק אחד של היצירה הישראלית מוקדש להעלאת היצרים הבהמיים של האדם למדרגה של "ערך מקורש", העלה בערכיותו על חוקי מדינה, ועל גורמות משכבלת בתרבות החילונית האירופית וכי.

"השפה העברית". זה דווקא נכון. הטמנת היחיד שמוכר שמורכב כאן בצנאצי יהודים וזהו השפה. אולם רק אינסלינגציה של תת רמה יכולה להסכים להתנה, ששפת ריבוי היא ערך של תרבות. מעניין איך מחברי האמנה העו ללעוג לאינסלינגציה של ההמונים שנקראו לתמוך באמנה. "התרבות העברית בעלת השורשים היהודיים ובמוסדות המקדמים אותה". מלכר הישיבות, איננו מכירים מוסדות כאלה. אולי ידע לכם למה הכוונה כאן?

"אנאמנות למדינה". מה זה שייך ל"אפי היהודי"? האם אורחים שאינם יהודים פטורים מאנאמנות למדינה? "אהבה לנפשו". כאן מתגלים הקשר האהבה של החילוניים ל"ארץ ישראל" – הנופים ואם הנוער יגלה פעם שכשוץ ובעונותיו הנופים יותר מקסימים, ודי ברע זה איכרנו את "האפי היהודי". רמת האנטיגנציה הדרושה לראות הנוף את יהודה של ארץ ישראל – כנ"ל.

"יקתם של התלמידים לעם היהודי". יפה כתבו כאן "תלמידים", כי כאשר התלמידים מסיים ועוזב את החממה שלו. "דיווח מתפכח ומבין מיד, שכל מה ששמע בבית הספר על "יהדות ויהודים" אין לה שום יסוד רגשי או הגיוני. תלמידים מפתחים מגלים זאת עוד בחסותם תחת כנפי מורי בית הספר.

"מורשת ישראל". שוב, מלבד ישיבת, איננו מכירים מסורת המחזירים ויקה למורשת ישראל. אולי ידוע לכם למה הכוונה

"ספר הספרים". וזה הצביעות במיטבה. כל פרק בתנ"ך מבצע את העניין שעיקר החיים והיהדות וזה יראת שמים, ושל כל שמולל בדבר ה', כ"ש מי שאינו מאמין, היהודי כגודל רשע ופחז וכו', והשכל נקבע בהשגחה פרטית. ואין סיכוי לרשעים לזכות להצלחת וכו'. בקיצור, אין גודל יותר גדול מאשר בין ספר הספרים לאמנת כנרת. ולא כדאי להאריך בדברים המובנים מאלהים.

סעיף 4 באמנה קובע, כי "מדינת ישראל היא מדינה יהודית-דמוקרטית". כאן נכתבות הנוסחאות הפתלתלות המוכרות מיונים כגון. "לדוגמה: "אין סתירה בין היהדות של מדינת ישראל ויהדות לבין היהדות הדמוקרטית. קיומה של מדינה יהודית אינו מנוגד לערכי הדמוקרטיה ואין בו כדי לפגוע בעקרון החירות ובעקרון השוויון האזרחי". משנה הציק לכתובי האמנה, כי הדגישו סתירה בין יהדות לדמוקרטיה. אבל באמת מסקנתם אמיתית, לא יסלה להיות סתירה, כי היהדות של המדינה היא בדורב כה נמוך, שלא יתכן שתהיה איזושהי התנגשות עם ערך כלשהו. האמנה אמנם קובעת, כי "על-מנת להבטיח את המשך קיומה של ישראל יהודית-דמוקרטית, על המשך ולקיים בה רוב יהודי ניכר", וכי "זרוב זה יישמר אך ורק באמצעים מוסריים". אך מי יחשש יהודי שאלה זו נותרת פתוחה.

משפטנים חילוניים יוכלו למצוא רמז עבה לביסוס טענות בענין "אפליה", בכל הנוגע לנהוגים הנוכחיים מחובת ההבדלה בין יהודים לנכרים, כפיסקה הבאה, בה נאמרה "על מדינת ישראל להביא לידי ביטוי את תחושת הקירבה בין בני העם היהודי לבין בני כל הקבוצות האומיות והדתיות, אשר רואים את עצמם כשותפים מלאים בכניית המדינה ובהנהגת עליה". כידוע, הסענה של "שותפות בהנהגה ובהכנה" משמשת כפי גורמים ליברליים הפועלים למען זכויות הנכרים שעלו מרוסיה, כמאבק למען קבוצה משותפת לנכרים בין יהודים ובעידוד הכרה בנישואי תערובת.

הסעיפים הפלורליסטים של הרבזמים

הסעיף העוסק במצב הביטחוני והמדיני, מבטא גססון את הגישה הפברית המוכרת. "מיום הקמתה נותרה ישראל כסכסוך דמים. במשך כל שנות קיומה מלחמה איתה המאבק, השכול והאובדן. למרות זאת, במשך כל שנות הסכסוך, לא איבדה ישראל את אמונתה בשלום ואת תקוותה לשלום. לישראל שמרה וזאת ההגנה העצמית. יש לוודא כי זכות זו תשמר וכי ישראל תקיים דרך קבע את יכולתה להגן על זמבאות" משמשת כפי גורמים ליברליים הפועלים למען זכויות הנכרים שעלו מרוסיה, כמאבק למען קבוצה משותפת לנכרים בין יהודים ובעידוד הכרה בנישואי תערובת.

"מדינת ישראל היא מדינה רב-תרבותית", קובע הסעיף הבא, שמבטא את רעיונות הפלורליזם. "אל מדינת ישראל נקבעו ונאזרו כלל שכני ישראל בני קהילות רבות, אשר יחד עם תושבי הארץ, יהודים ולא יהודים, יצרו בה חברה רבת-פנים". הביטוי המעשי של הרעיון בא לידי ביטוי כפיסקה הבאה, שדורשים (וכידוע, אחרי מהדאביים מראשי תנועת הפברית זו שותף בפירום) "אמצו בשמותיהם: הפסיכס האנושי והתרבותי הישראלי עשיר ויחידה. מתוך הערכה לתרומה של מגוון הקהילות השונות לקמתה וליבוסה של המדינה, ומתוך כבוד לכל תרבות ותרבות ולכל יחיד ויחידה, על ישראל לטפח ולשמר את קשת המסורות הקיימות בה" - קשת המסורת הקיימות! - כל הסבר נוסף מיותר.

למי שטרם הבין מה טמון במשפט הקודם, בא הסעיף הבא: "על מדינת ישראל לשמור על ליבה משותפת מזה ועל תרבות וקהיליות מזה. על ישראל ליצור סביבה אנושית וסובלנית, אשר תאפשר לכל קבוצות-זהות להפיק מתוכה את מיטבה ותאפשר לכל הקבוצות גם יחד לחיות זו עם זו בכפיפה אחת, בהרמוניה ומתוך יחס של כבוד הדדי".

המשפטים הללו מיועדים כפי הנראה לציבור החרדי, שיתן יותר כבוד לחילוניים, כי החילוניים לא יוותרו לעולם על יסוד תרבותם להציג את הדת כמפגרת, וכפי שנכתב לעיל.

עצם" לדתיים בניסוחים עממיים

סעיף 9 עוסק בנושא "מדינת ישראל ודת ישראל". נאמר בו, כי "בישראל יהודים חילונים, מסורתיים ודתיים. תהליך ההתרחקות והניכור בין קבוצות אלה מסוכן וחסרי-אנו, חילונים, מסורתיים ודתיים, מכדיים אלה בתרומתם של אלה לקיומו הפיזי והרוחני של העם היהודי". המסר המקומם הטמון במשפט זה - קריאה להתקרבות בין חרדים וחילונים, והכרה ב"תרומתם" של פורקי עול ל"קיום הפיזי והרוחני" של עם ישראל - כבר הופיע בשבוע האחרון במאמרים שהופיעו ב"תר"ם נאמן". אולם, בתור "עצם" שהוכללה

כך הוקם הפורום, וכך פרש המייסד

מי שיום את הרעיון הראשוני של הקמת ה"פורום לאחיות לאומיות", היה ישראל הראל, לשעבר מוכ"ל מועצת יש"ע. בשנת '99 ייסדו הוא וילי תמיר, והפשו דרך לגבש קבוצת מנהיגות שתנהיג בין היהודים בארץ ויאלוג אחד. כינאר לפני שנה, פנה הראל לואל תדמור, לשעבר נשוא הטכניון, שכיהן אז כנשיא מרכז רבין. הוא הציג בפניו את רעיונו.

הראל הציג להקים גוף כללי ופלורליסטי. הוא קרא לו "הפורום לאחיות לאומיות", שכהגדרת "הארץ" יהיה: "גוף בלתי מפלגתי שיאחה אחת ולתמיד את החתכים הקונבנציונליים המוכרים, שישפיע, שיהיה בו תכנים מכל הקצוות, ימין ושמאל מדיני, ימין ושמאל כלכלי-יחברתי, דתיים, חרדים וחילונים, אנשי צבא ואנשי תקשורת, אנשי אקדמיה ואנשי כספים, יאפים תל-אביבים ומתנהלים מהשטחים, צפונים" מרמת הפורום ואנשי עיירות פיתוח. תנאי הקבלה: משתתפי הפורום יהיו יהודים ציונים, וכלבד שלא יהיו פוליטיקאים פעילים".

"נשבו יחד ופרעם אחת, לשם שינוי, נבחר מהמתכבד אותנו ולא מה שונה בינינו", אמר הראל לתדמור. "הנסה לבוא ממקום אחד לגמרי. נבדוק אם יש משותף - מוגבל ומצומצם ככל שיהיה - שעליו בולגו מסכימים, בשאלה מה כעצם אהנו עושים פה, מה עושה אותנו עם".

תדמור, לפי "הארץ", נכבש מהרעיון עצמו ומהמסגרת. היה בענינו משותף נכון בכך, שדורש מרכז רבין יהיה האב של הפרוייקט הזה. סוכס שמרכז רבין יתן חסות ליוזום ולהקמת הפורום ולפעילותו, בתקציב של 400 אלף ש"ח בשנה. הראל, כמקום וכו"ל הפורום, והעסק במשכורת שקיבל ממרכז רבין. הראל הביא לפרוייקט את מירי מס, שמונתה למזכרת הפרוייקט, ויחד גייסו רשימה של כ-60 איש ואשה, והציעו להם להצטרף כחברים. כולם התלהבו. הראל הבדיר למצטרפים כי לפניהם עסק רציני, המצריך עבודה קשה ומחויבות אישית. וכך הפורום נולד. החברים הוחתמו, נוסדה ועדת היגוי, וערכו משנה תוכנית, ובדאש ועדת ההיגוי עמד הראל. כשיוזל תמיד הצטרפה, חדרשה חברית הרעיונית המוקדמת שלהם, ובכידוד הובילו את הקבוצה.

כעבור זמן קצר פרש הראל מכל העניין, בעקבות כססוך אישי, ככל הנראה כספי, עם מרכז רבין, ככתבה ב"הארץ" נאמר, כי הוא עזב לחלוטין את הפרוייקט שאותו ייסד, והלך הביתה. אף אחרי מחברי הפורום לא מוכן לספר מדוע הראל פרש. "זה קטנות. זה לא מותי ולא רלוונטי לעניין", אומרת יולי תמיר. "לישראל מגיע כל הקרדיט על הרעיון והיוזמה הראשונית. מה שקרה לו מול המרכז זה עניינו הפרטי. בשמרכז בדבר האמיתי, הרעיון תמיד גדול יותר מהאישי, ולכן, עם כל הצער ועוגמת הנפש על פרישתו, הפורום חי ופועל ונועם גם אחרי שישראל הלך".

ואכן השבועות כספיים: הפורום שנתמך בעיקרו ע"י מרכז רבין, הנחשב למוסד בעל הכנסות גבוהות מתרומות, קיבל סיוע כספי גרבי ממקור נוסף שהצטרף ליוזמה: קרן אביחי, קרן אמריקנית "לשילוב דמוקרטיה ויהדות", שמימנה את פרוייקט "אמנת כנרת" במאה אלף דולר. קרן אביחי, כאמור, מפעילה את "צו פיוס", העוסק ב"הידברות" ו"פיוס" בין חילונים לחרדים.

את עצמנו אוראים להמשך המעשה. אנו רואים כמדינת ישראל את כיתנו המשותף. בקבלנו אמנה זו, אנו מתחייבים לעשות את כל אשר נכון לעשות על-מנת להבטיח את קיומו, איתנותו ומסוריותו של הבית הזה".

בעקבות פירסום האמנה, נשמעו תגובות של התנגדות מחלשת ונמסר, כי הציבור החרדי אינו שותף לכל ההסכמות המוכעות באמנה. רבנים ואישי ציבור חרדים אמרו, כי ציבור הדתיים מתנגד בתוקף לרעיון הלאומי והציוני על כל גווניו, ואינו יכול למצוא "שפה משותפת" עם גורמים המייצגים חיי חילוניות וכפידה, שכן אנו מאמינים, כי עקירת התורה והחילול הקדש ממייטים עלינו סכנה פיזית ורוחנית כאחד, וממילא אין כל מקום לאשליה, לפיה ניתן "לגשר" ולמצוא "מכנה משותף" בין דרכים מנוגדות שלעולם לא ייפגשו.

הם הסיפו, כי עצם הדיון לקיים דיונים ולחפש נוסחאות של "אמנה משותפת", ועצם הנכונות למצוא את "הצד השווה" ר"בסיס מאחרי", מעידים עד כמה רחוקים הנופים החילוניים שיזמו את הדיון מכל הבנה מינימלית של הפער התהומי, הבלתי ניתן לגישור, בין יראי ה' לבין פורקי עול תורה.

באמנה, עבר השותפים הדתיים בפירום, נכתב: "אנו מאמינים נים שלמסורת היהודית יש מקום חשוב בפרהסיא ובחיבוסים הציבוריים של חיי המדינה, אולם אל למדינה לכפות תרומות רתיות בחיי הפרט". "למסורת היהודית יש מקום חשוב בפרהסיא". אצל החילונים, ישנה תהלכטת קשה כאשר להיותם "יהודים". ויתכן שהתלכטת זו, עלולה להביא כמה מהם להתעניינות, ואף כסופ של דבר להתקשרות ליהדות. ע"י "יהדות בפרהסיא", ע"י אמנה ומפגשים מעין אלה, הם מנסים לתת אישור סיפוק או תשובה ל"גשורה היהודית", ובכך לעצור התקרבות יתר ליהדות.

בר-בבד עם הרחוק העצום שהם מפיקים מ"היהדות בפרהסיא", שכן הם מופיעים בתרומת של יהדות, יש להם עוד רוח נוסף, להציג את היהדות הדתית כשתלסנית וכרוגלת כמדיניות של "כפייה רתית", וכאנשי דמוקרטיה וכו'.

אהנו מצדנו צריכים לעשות כמובן הכל כדי שלפחות בפרהסיא תתקיים יהדות. אולם יש להכיר בחשבון את הנקודות הב"ל. היינו שמצד אחד הם מעוניינים במידה

"אמנה משותפת" - עבודה-זרה בשיתוף!

התורה. ורעיון הציוני לפיו ניתן לקיים עם ישראל ללא תורה, תוך הסתפקות ב"סמלים לאומיים" ובקישוטי "מורשת היהדות", פוגע בעיקר יסודי הדת. זאת מלבד, כל הרעיונות הכפריים הנלווים לרעיון מרכזי זה של הדת היהודית ומירידה במלכות שמים: כמו אשליות "הגאולה העצמית" באמצעות כוח ועוצם יד (כאחת) סיסמה ציונית-נורעית "ניקח את גודלנו בדינור", דחיית הקץ והתגלות באומות, ועוד מרעין בישין. כללו של דבר, הציונות וההשכלה, כמו רעיונות נכדיים אחרים - ליברלים והומאניים וכו' - שיסדם במקורות וזים ולקטו מן המציאות הנרששים של האומות, מהווים סכנה קיומית לעם ישראל, ולכן רבותינו זצוק"ל ויברל"א גורד עליהם מלחמת דרמה.

לפני למעלה ממאה שנה, במכתב מיום י"ט אלול תרנ"ט (נרפס ב"קצבן מכתבים" מרבותינו גרולי ישראל) כתב מרן הגר"ח מברסק זצוק"ל, כי יש לתמוך בידי יושנם עדיין יהודים שומרי מצוות, שאינם מכירים בסכנת הציונות. מי שלא מכין זאת בעצמו - כתב מרן הגר"ח - במה נוכל עוד לשכנעו?

וכך כתב: "קראתי יתר רבניו בנידון 'בת הציונים' שנתחברו ותאגדו עתה בחזקה, ולא אבוש מלאמר, כי לא ארע איך למצוא מסילות לצאת נגרם. אחרי כי האנשים הלא נודעים כל אחד במקומותם לרעה, ומהם גם מפורסמים בזה, ותכליתם כבר הודיעו ופירסמו כי היא לעקור יסודי הדת, ולתכלית זה גם לכבוש את כל מקומות מושבות ישראל, בכדי שיהיה זאת לעוד למטרותם, וכאשר כבר הודיעו את כל אלה וגלו מחשבתם במכ"ע. ומה נוכל עוד להוסיף דבר בזה, האם יאמנו דברינו עליהם מאשר הם אומרים ומגלים בעצמם". הוא מוסיף לתמוך על אותם חזנים שסברו, כי בהתחברות ומציאת "שפה משותפת" עמם, ישיגו מטרות חיוביות כלשהן. "לא יאומן כי יספר, כי אחרי התגלות דוהן לבם מפי עצמם, עוד ימצאו מהישרים בלבותם שיתחברו להם - אשר זה מביא תמונה גדולה על כל קהל הגולה, כי יתנו להם מקום ואחיזה לענינים ואין ימצאו גם משענה, בעת שנודע כי היא חטאת הרבים".

לכן קרא מרן הגר"ח במכתבו לנקוט בפעולות הסברה, שיחשפו את מהות הציונות: "מצאתי כי הצדק עם מע"כ ש", כי ידברו יחד יראי ד' ויצעקו מרה בפרסום בהודעות הדברים מה שהודיעו הציונים בעצמם. וזאת אחת יימצא בה יתירה לטובה כי יהיו הדברים יוצאים מלב טהור, אלי תהיה זאת לרפאות המון בית ישראל אשר עוד לא הושחת לבותם ושבו מעליהם ודפא להם, ויירעו להזהר בנפשותם לבלי להתחבר לענין שהוא הירוס הדת ומכשול לבית ישראל". (בסיום אותו מכתב הוא מחזק ידי העוסקים בכך: "זכירה רבה למע"כ ש" וכל הישירים יחד אשר לבם הם והתעוררו לעזרת ד', תחזקנה יריהם להוציא כל מפעל כזה לאורה, והיו ממוכי הדברים ממש, ויברכו ויאשרו, ולשנה טובה יכתבו ויחתמו").

אפילו יתבמלו רוב הישיבות!

מרן הגאון רבי אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד הזהיר מכל אשליה, לפיה ניתן למצוא נקודת חיבור בין מייצגי הכפירה הלאומית לבין שומרי תורה. הוא מזהיר גם, כי סופו של כל רעיון ומהלך כזה, יהיה כסופו של "המוחזיק", שביזה עצמו בעיני אלה שביקש להחניף להם ולשאת חן בעיניהם.

"הנה אחרי מה שהדיון ידוע לכל, כי אסור להתחבר עם כמותם, אפילו לרבר מצוה, לא ארע מה יש להוסיף בה, אבל צריך להודיע לאלו אשר מסכימים לה, כי הם מחזיקים את הדברים ומחללים ש"ש, כי מעתה אין ביניהם ולבין 'המוחזיק' ולא כלום. וצא ולמל מסופו של 'המוחזיק' אשר עבודתו היתה תמיד להתנגדות ביראי ד' כדי להחניף לרשעים, ומה עלתה לו 'טהרי שקרי' אאוגרייה ויל', כי נמאס ונבזה גם בעיני הרשעים אשר השתתף להם... ואם ההפשים מסכימים להתחברות, צריך לידע ולהבין כי רשת הם פורשים לצורך נפשיות, ומי פתי יסור הנה. ונוראי אילו היה חי כעת הצדיק ר"ח ז"ל וזנפלו, לא היו (ובמשך בעמוד הבא)

סערה הציונית שפקדה את צבור הידאים בעקבות הנסיון ליצור ולהציג "אמנה משותפת", שתבטא כביכול "הסכמת אידאולוגיות" בין פרקי עול לשומרי תורה, בין מייצגי הכפירה לבין הרבנים באמנה הטהורה, מעידה על הרגישות הגבוהה והחזרה העמוקה של הידאים לרבר ד' מפני כל פגיעה ביסודי אמונתו. אכן, נפשו של כל מי שיראת ד' בקרבו מתקוממת מול יחמות חמורות ומסוכנות מעין אלה.

יחד עם זאת, הדבר מוכיח לנו בעליל, כי למרות שעברו שנים רבות מאז הנחילו לנו גרולי הדורות האחרונים את ההתנגדות הנחרצת לרעיונות הציונות וההשכלה, עדיין לא התייאשו מסיתים ומרדנים חילונים ממומיתיהם, ואינם חדלים מגסיונותיהם "לאחר" עמדם את שומרי המצוות, ולמצוא "שפה משותפת" שתנחיל רעיונות וזים אל תוככי בתינו.

מאז פורסמו הדברים ב"תר נאמן", מוצפת מערכת העתון בתגובותיהם של קוראים, ביניהם רבנים ומרביצי תורה וחשובים שליט"א, המבקשים לעודד בקול גדול וללא דרך על פירצה זו, הנוגעת ביסודי היסודות של השקפת התורה הטהורה. (רבים מהם איך מתקשים להאמין, כי איום אידאולוגי כזה קיים במציאות, ומבקשים לדעת, האם העתון התבסס על פירסומים מוטמנים ועובדות בדוקות - וזאת בשל הקשי לעכל את העובדה, שגורמים חילוניים עדיין עוסקים בגסיונות בולבולנו בתוכם ולהנחיל לנו מ"אור הציונות וההשכלה").

"החלום בן 200 השנים"

אכן, למרות שהרבנים בלתי-נפתים, מרוב כמציאות חיה ומאיימת. מעניין לציין, כי אפילו כתב חילוני, תמה, כמתבונן מן הצד, על עקשנותם הנאיבית של יחמי הרעיון.

רבניו נסתבו לאור שבתגובה לפירסומים ב"תר נאמן", אמרו פרופ' תמיר, הנמנית על הפרדס של מנסחי האמנה: "לגיטימי להתנגד לתוכן האמנה, אבל לא לגיטימי להתנגד לעצם רעיון ההידברות. יש סכנה גדולה מאוד לחברה הישראלית בכך שגורמים בתוכה פוסלים את הנסיון להגיע להסכמה ולקוים משותפים". אחת פליטיקאית שמאלנית מוכנה להבין רק התנגדות לתוכן האמנה וניסוחיה, אבל תובעת להכיר בבסיס היומנה ולהשלים עם בעצם הגישה המבקשת "להגיע להסכמה ולקוים משותפים". על כך הגיב העיתונאי אביש בן חיים, המגדיר עצמו כ"חוקר האידאולוגיה החרדית", כי "תגובתה של תמיר מעידה על גודל הפער בין החרדים לבין הגורמים בחברה הישראלית, שלא ויתרו על החלום בן 200 שנה לשלב אותם, לגייס אותם ולסדרק את חזמות הגטו". והוא מסיים: "בבסיס ההתנגדות הליטאית-חרדית לכל יוזמת הידברות, עומדת איראית ההיברלות. לבקש מהם לוותר עליה, כמו גם לבקש מהם להכיר בהתנגדותם של יהדות לגיטימית אחרת, משמע לבקש מהם לוותר על חריותם?".

אחרי עיתונאי חילוני חשף את מה שעומד מאחורי יוזמת האמנה, הפשיט את הרעיון מכל מחלצותיו והציג אותו ללא כחל וסריק: "החלום בן 200 שנה" של ווגי הרפורמה, הלאומיות ההשכלה, להשפיע על ציבור הידאים "לשלב אותם, לגייס אותם ולסדרק את חזמות הגטו". הוא מבין גם, כי רדישה לוותר על איראית ההיברלות, או להכיר ב"יהדות אחרת", פוגעת בבסיס העומק ביותר של הציונות החרדית - "משמע לבקש מהם לוותר על חריותם?".

אך העובדה, שחברי "הפרדס לאחיות לאוקית" לא נרתעו מליזום אמנה כזו, ותוכניהם איך הוצגה בתקשורת ובמערכת הפוליטית כיוזמה אקטואלית ורבת-מימש, מחייבת את כלנו לחזור ולהביע כמה אמתות יסוד פשוטות ובסיסיות, שכל יהודי חרדי וכן תורה בפרט - אמור לראות בהן נכסי צאן גדול של ההשקפה התורתית על בעיות ונסיבות דורנו.

המיומנות גלויות - מה יש לחוסף?

כל יהודי ירא ד' מבין, כי הציונות, בעצם מהותה, מהווה איב מר ואכזר של האמונה הטהורה ושומרי

"אמנה משותפת" - עבודה-זרה בשיתוף!

(המשך מעמוד קודם)

כאמור, הרבנים נאמרו בהספדו על מרן הגר"י קנייבסקי זצוק"ל, ובסימומא אמר מרן ראש הישיבה זצוק"ל, כי חובתנו להתחוק בכך, דווקא כשפירצת כאלו מטרות התבטאויות חמורות מעין אלו נשמעות בראש חוצות: "על כן בעת שכוה, שעה גורע, בשעה כוה כמה עלינו לקנו ולספור על אכירת הזקן שעמד איתו על משגות המסדרה. מי מביא לנו תמורתו" (מתוך הספר "אשכנזיה דרבי" ב.).

קשה להאמין, שבשנת תשס"ב יש עוד צורך לעורר על דברים פשוטים כאלה

האמת היא, כתב השורות מוצא עצמו נבוך בעת כתיבת שורות אלו. מי היה מאמין שבשנת תשס"ב יודק עתון דרדי, בטאון עולם התורה, לעורר ולהזכיר אמיתות יסוד אלו, שהחילו רבתינו גרולי הדור האחרון והיו תמיד פשוטות וברורות לכל אדם מתבשר בית המדרש.

לא יאומן, כי הוגים חילונים, מייצגי הציונות הכפרנית וההשכלה מרעילת והלכות, עדיין מתבטאים מיומנים של "אחור הכפירה והאמונה" וסבורים שאמנה ברוח זו תוכל לייצג את כל אורח המדינה, כלל שומרי תורה ומצוות. הם אינם מבינים, כי "אמנה משותפת" משמעותה לגבינו "עבודה זרה בניתוף".

וחטוננו הנקבת כלפי חוגי "המזרחי", שצועדים ללא הדי בדרך התחברות והשפה המשותפת עם פרקי עול תורה, ומאפשרים לציונות החילונית להשלות עצמה, כי עוד יש לה תקווה וסיכוי להבקיע גם את חומות הציונות הדוריד.

אחור כתב חילוני שהוזכר בתחילת הדברים, הטיב לבטא את התמיהה הזו כפרשן המבטון מן הצד. אך אנו, שרבוים במבונתנו הציונית ובהשקפת התורה והטוהרה, צריכים לתמוך משישים על שאנשי רוח חילוניים, ממשיכיהם של הציונים והמסכילים הראשונים, עדיין מאלצים אותנו להתמדר עם אשלייתיהם, כי יצליחו לשנות אותנו ולחלל יקדונו המוקדשים.

אם לפני למעלה ממאה שנים כבר תמה מרן הגר"י מבריסק "לא יאומן כי יאמר, כי אצאיי התגלות וזון ליבם מפי עצמם, עוד יימצא מיהושים בליבתם שיתחברו להם" אמ לפני למעלה משישים שנה כתב מרן החו"א, שכבר "כולם והשוו בהשקפתם על הציונות ועל המזרחי, עד שכל מי שרענו לקרב במקום שאנו מרחקים, נשפט ע"י הדגש החדיד למי שצריך בדיקה אחריו" - מרדע וקו "יתר נאמן" בחדש שבט תשס"ב להודק לברכים פשוטים וברורים אלו. וכי מייצגי הכפירה ופריקת העול אינם מבינים, כי מבחינתנו הדבר נחשב כ"קיום אדומים"?

הדבר מתייב אותנו להפיק שני לקחים מרכזיים: ראשית, עלינו לדעת, כי עדיין נטשה המלחמה בינינו לבין אלה המבקשים לבוללנו ולהטמיענו ביניהם; הם אינם נחים ממלאכתם חוממים דרכים יצירתיות ומתחכמות כיצד יצליחו לצרפנו כ"שיתוף" לעבודה הורה שלהם. ולקח נוסף, עלינו עוררנו רכיני הגרול פמיים רבות: השקפת התורתית, כדברי תורה עצמם, קשה לקנותה ככלי זהב וקל לאברה ככלי זמכית - דאם לא נעמוד בולנו על המשמר ונועק ללא דרך, גם לא לנו חלק ונחלה עם דעות פסולות. וקשה זו עלינו להשמיץ באזני מפירי בריה, גם לא תוך אוננו שלנו, לכל גירבק מחיריק הכפירה והנפוצים באיר העולם.

"רבתי! לא כדורות הראשונים - דורנו. אם בכל הדורות היו יהודים אמונים על חכמת התורה במלכותה האמיתית, כפי המסדרה והקבלה מרד לרד, הרי שכיום השתנו פני הדברים. אינני יודע אם כאן המקום המתאים לעורר בנושא, אבל הלב נקרע למשמע און ועצור במילים לא אוכל. מוכרחני לומר ברבים, כי לראבוננו יום ליום יביע אומר בשיטות ומתודות חדשות אשר לא שערנו אבותינו. לא רי ח'ו בדרך המסורה השמורה עמנו, ורק רע כל היום מתפשים ומעלים תיקונים, הוספות והשטטות, בהכרזות שוא כאילו בברים אלו יחזיקו את כלל ישראל".

"האחרון הכביר, כאשר לפני שבועות מספר התבטא איו אסיפה, בה השמיץ את דמיתקרי במקומו דאש ישיבה, אשר ממש נקרע דלב למשמע הכרזתו כי רוגל הוא בשני דוגלים, רגל התורה ורגל הציונות. עפרא לפומיה אמנה חדשה וכי תורתנו חסרה דבריו".

מין זצוק"ל ועק מנהגת לבו של דרעיון הציוני. ואמר: "לשיטתם, יכול אדם לשאת לו אשה נוצרית ולהכלל בשם 'ציוני', גם גרי במכסיו יכול להתעשר בשם זה, ובלבד שיגלה גילויי אהדה ל'ציונות'. לשיטתם, כל אחת גילויי תורה ראשונים ואחרונים שאהבו את ארץ ישראל - אינם 'ציונים'. הגר"א ששאף לעלות לארץ ישראל תלמידיו שחידשו את העליה - אינם 'ציונים', החפץ חיים שהיה מלא כיסוטים לעלות ארצה - איננו ציוני. רק אותו פלוני שהמציא את המילה 'ציוני', רק לו נאוו תולדות, רק הוא אותה ציון 'באמת'. חלילה לנו דבר הזה, הלא ברפרם שכוה מסכנים המה את קיום האומה. אם - כשיטתם - הכל תלוי במדינת הציונים, נמצא כי באין מדינה, גם אנכ כלל ישראל - האמננו! העל זאת מסר נפשם ודורל כל הדורות. היהודים הצדופה במדת המסורה, היא ששמרה על ייתודו של העם, וכמו שכתב החסיד יעקב"ץ כי בגלות ספרד, היו אלו היהודים ותמימים האומנים על ידי דרך המסורה, אשר מסר נפשם על קדושת שמו, הם נשאו את עול הגלות, וכל אחת אשר הלכו על דרך המקור, והליכתם דרכם לא השירו".

וכאן דין מרן זצוק"ל דינם של רעיונות "השפה המשותפת" למיניהם: "זענה, צאו בראי המכתוב מעיד בו באותו אשר לא רי לו דגל התורה, וקוק הוא לשיתוף לוחי אשר 'דגל הציונות'. הנה בפרשת שנה אחרת התורה: 'הקלה' - אם לא תשמעו אל מצות ר' א' וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם, וברש"י: 'דא למדת, כל העובר עבודה זרה, הרי הוא סר מכל הדרך שנצטוו ישראל. מכאן אמר לו המדה בע"ז ככופר בכל התורה כולה'. ובאור הדבר, כי הנה ישנם מיני עבודה זרה רבים, יש עובר לעץ ויש לאבן, יש למרקלים ויש למולך, וישנה גם עבודה זרה של 'שיתוף' - מאמין הוא דר, אבל מסיף עוד משהו. הוא מחזיק בתורה ושומר כל התורה כולה, אבל מרד הוא גם באותה עבודה זרה - כבר כתנו הכתוב מכלל מורה בתורה, והרי הוא - בשיתוף זה - ככופר בכל התורה כולה".

"כאן ודעתנו תורה, כי שייך שימצא אדם שישמור את התורה ודבר כבד יהא עובר עבודה זרה, וכיוון שהוא מורה בה בע"ז באיוו צורה שיהא, אף גם בשיתוף, הרי הוא ככופר בכל התורה כולה. כלפי חוץ ייארר כמי שכוונתו לתקוני חוק לעויות, דעתיה לקרוביה ולא לרחוקיה, אבל הפסוק מעיד בו מיהו ומה תוכנו".

נשפט ע"י הדגש החדיד למי שצריך בדיקה אחריו" (קובץ אגרות ב', ע"ה).

רעיון המדינה

מדינה והפרת הברית

רכינו הגרול מרן הגרא"מ שר זצוק"ל החדיד בנו את והכרה, כי רעיון המדינה מרדוה מדינה במלכות שמים, כאשר הוא ממסר את רעיון חיי הכפירה והחטא - "בזאת הנקדה כאן יותר גורעה מאשר בחוץ לארץ, ששם כל מי שעובר עבירה היא חטא פריט וכאן היא חזקת, כמה חילול השם יש אם אנחנו בתוך עם ישראל במדינת ישראל נודדים אחרי חוקי הגויים חוקי התורה מנהיגים בקין חזות, אי לאותה ברשה ואוי לאותה כלילה, ואותי עזבו מקד מים חיים לחצוב להם בורות נשברים". (מכתב מאיסרד חג פסח תש"מ, מסכתים ומאמרים א' ב').

"דאם אנו מחוץ מדינת ארץ ישראל קיבוצי במלכות שמים. הרי כמז שאמרו חז"ל במצות ומעשים טובים 'אנו דומה יחיד העושה את המצוה למרדכי העושה את המצוה', כי ברבים הוכח גרולה ויתירה, ומכאן יקרת ענין תפלה בציבור, שכן אינו דומה יחיד המתפלל בפני עצמו לרבים המתפללים יחדיו, וכן בקיום מצוה, כשעושים בציבור ודי זה חשוב ויקר בעיני השי"ת פי כמה - כן ח'ו להיפך. בעבירה, יש הבדל עצום בין יחיד חוטא בינו לבין עצמו, לבין ציבור המונים שהתארגנו לחיות בארץ שיטתי חיים של חטא ועוון". (משא כמעמד נצילת הכנסיה הגרולה, מכתבים ומאמרים א' ב').

"הנה במדינת ישראל מעיה שופטת לומר שכאשר מתנגשים חוקי המדינה עם חוקי התורה, צריך ללכת אחר חוקי המדינה. זה הדי גרע יתור מהעבירה הגרולה ביותר. הנה בפרשת ניצבים נאמר כי הברית בארץ מארץ רוחק ויראה את חורבן ארץ ישראל יסאל 'על מה עשה ר' ככה לארץ הזאת, מה הדי אף האף הגרול הזה' והתשובה היא 'על אשר עזבו את ברית ר' אלוהי אבותם אשר כרת עמם, ומכאן כדעת וקנים' מבעלי התוספות כי שאלת הנכרי היא, הרי גם אצל האומות יש עונות של רציחה ונאיון, ואפ"כ אינם נענשים בעונשים כה חמורים ככלל ישראל, ואין ארצם שמהם כארץ ישראל? ומשיש לו כי ברין עשה ר' כך. בני ישראל באו בבריתו של הקב"ה מרצונם ואחר כך עזבוהו, אך שאר האומות לא באו בברית, ולכן לא מגיע להם עונש כה חמור. לגויים יש שבע מצוות אך אין להם ברית, ואילו ליהודים יש ציווי עם ברית, ועל עקירתו מגיע להם עונש כבד. גם אם מחללים שבת או שאר עבירות אך שומרים את הברית, עדיין יש תקווה, אך חמור הוא אם ניתק את הברית עם הקב"ה. כל חוקי המדינה הם ניתוק הברית. השבת היא את ברית 'מיני ובין בני ישראל', ואם יש חוק המעיד חילול שבת, הדי זה ניתוק האות והזרדת השלם של כלל ישראל, וזה גרוע מחילול שבת עצמו. כך כאשר יש חוק האומר שחוקי המדינה הם מעל חוקי התורה רח"ל, הדי זה ניתוק הברית". (משא "ירוח כל"ה" תשמ"ו, מסכתים ומאמרים ר')

ישנה מציאות כזו: שומר תורה

ומורה בעי, מאמין בר' ושותף לכפירה

מרן ראש הישיבה זצוק"ל, בהספדו על מרן בעל "קהילות יעקב" זצוק"ל, הביע דעתו בברורה, כי כל חיבור של "יהדות" ו"ציונות", רינו כעבודה זרה בשיתוף!

מרימים ראש הרצצים להתחבר, אבל כאשר יתומים נחננו, כל אחר מתנשא לאמר אני אמלך".

בסימו של אותו מכתב מעיד רבי אלחנן, שכאשר עלו בחיי מרן החפץ חיים זצוק"ל רעיונות של שיתוף פעולה והתחברות עם גורמים אלה, גילה מרן הח"ח דעתו על חומרת הדבר במילים נוקבות וחד משמעיות.

היה זה כאשר ביקשו לשכנע לקבל הצעות כפיות כאלה בטענה, שאם לא יעשו כך, יעמידו את קיום הישיבות בסכנה. הוא מספר, כי התצעה הגיעה או מראשי "הג'וינט", שתמכו בכל הישיבות, "והיה קשה להשיב פניהם ריקם". ועל כך כתב רבי אלחנן בשם הח"ח: "שמעתי אז מהקדוש ז"ל דאף ודערען שילבש בה איראליים רוח ונפש", כתב מרן תורה, און מיט ויך ויט מתחבר ויין, היינו שאפילו אם יתבטלו עי"ו רוב הישיבות ח"ו, אין זה מכריע להתחבר עמהם". (מתוך "קובץ מכתבים" הג'ו').

"הנכנס לחברתם" -

"כלל ישראל העובר עבירה"

גרולי ישראל התייחסו אל הציונות כעבודה זרה וכפירה בעיקר, שאין כל היתר כעולם - לא אומים קיימים ולא פיתויים של "הישנים" למיניהם - שיכשירו את ההכרה ברעיון הלאומי, ביטוייו וגורויו. "הציונות שלבש בה איראליים רוח ונפש", כתב מרן החו"א איש זצוק"ל בשנת תרצ"ה אל מרן הגאון רבי אלחנן וחסידו זצוק"ל, "משכה אחריה החינוך הכפרי ושאר חוקות הגוי והכלי אליל, והנכנס לחברתם נכנס למלכתחילה לעבור את פסילים המקיף בעבודותיו את כל ענפי החיים" (קובץ אגרות ג', ק"א).

כן חרד החו"א איש רינו של כל "הנכנס לחברתם", ולכן השתמש בביטויים חריפים ביותר על חוגים ותיים-לאומים, שניסו למצוא שפה משותפת עמהם. בספר "מעשה איש" (מאת דבר צבי ירובח שליט"א) מצוטט מכתב ששלח זצ"ל, במכתב נוקם משנת תשכ"א, בו כתב את הדברים הבאים: "וכתי לשחת לעיתים קרובות כל קדושת של רב"ק החו"א, וממנו קבלתי את ההשקפה, כי המזרחי מסוכן יותר מאשר המפא"י, והיחיד המזרחי מסוכן יותר מהיחיד החילוני... כאשר החו"א עבר ליד בנינו של בית הספר המזרחי בב"ב, אמר: משוממים כיצד זה יתכן שכשנים קדמונית עבר כלל ישראל לעם"ם. הנה לפנינו דוגמה לכלל ישראל לעובר עבירה, שהיונו המזרחי שמו".

כבר בהיותו בילנא, הביע מרן החו"א זצוק"ל דעתו הנוצרת בענין. כשהגיע יום אחד, בלוי תלמידו ר"ש כהן, לא היה המדרש, נתקלה עני כלוח המודעות שבכניסה, עליו הדבק פרסום המכשר על פתיחת ב"ס "דתי לאומי" לנוער העברי בירלנה. מיד תלש את המודעה, קרעה לגזרים, ופירש באזני תלמידיו: עצם הכינוי "דתי לאומי", המבטא, כביכול, את הצורך להוסיף על הדרה, ומצאירי שולאמיות היהודית היא ענין נפרד מהדת, נוטה מן האמונה.

"כמרומי שרנו זה אין בו שום מחלוקת, וכל הדברים באמת מרגשים תמיד מה לדק ומל לקרב, כאילו רוח מרומם נשפר עליהם". כתב לרילנא בתרצ"ה, שנתנים לאור שהשתקם בארץ, "בזמננו כולם והשוו בהשקפתם על הציונות ועל המזרחי, וכן בכל המתרשע על יום, וכמעט שאינו יודע חילוקי דעות בין הדאים בענינים אלה, עד שכל מי שרענו לקרב במקום שאנו מחזיקים

עוד נסיון ל"גשר" ו"פיוס"

ה' אהרן ברק בא עם מסר של פיוס – כך הגדירו יומני החדשות אתמול את פגישתו של נשיא ביהמ"ש העליון עם "סטורנטים חרדיים". להבדיל ברק, שורש הבעיות בענייני דת ומדינה נובע מכך שיש נתק בין הדתיים לחילוניים במדינה, וש"ש חוסר מידע במחנה האחד על בעיותיו של המחנה האחר. ברק אמר במיפגש: "יש נתק אצלנו בין המחנות, כל מחנה מדבר עם עצמו ולא עם זולתו, כל אחד מבין את הבעיות שלו אבל לא את הבעיות של זולתו". השופט ברק הביע את תקוותו, ש"הסטורנטים החרדים יהיו גשר מבתי המשפט אל העולם החרדי", והוסיף: "מבחינה זאת הייתי גם שמח אם היו סטורנטים חילונים שהיו לומדים בישיבות ומביאים את דברן של הישיבות אל העולם החילוני". ברק סיים באומרו: "אנחנו זקוקים במדינת ישראל לגשרים בין השכבות השונות בתוך החברה שלנו, שהיא חברה קשה ומסובכת ומורכבת".

לא נתייחס בזאת ל"כבוד האכסניה", ונציין רק, כי המושג "סטורנטים חרדים" נשמע פרדוקסלי ומגוחך, בדיוק כמו "מים יבשים" ו"חושך מאיר". עובדה היא, כי ברק הרגיש עצמו כמי שמצוי "בחברה טובה", והרשה לעצמו להיטחף. אם ישנם "סטורנטים חרדים" בבתי ספר למשפטים, אמר, מדוע שלא יהיו סטורנטים חילונים שיבקרו בישיבות, ישארו בחילוניות, "ויביאו את דבר הישיבות אל העולם החילוני"? – אכן, "פיוס" במיטבו, על שני צידי המטבע שלו.

הפניה המקבילה לשני הקהלים, כביכול, מטרתה אחת, לטשטש את ייחודם של המאמינים ושומרי המצוות, והיא מזכירה לנו את סגנון התעמולה של אירגון "צו פיוס". המילים "צו פיוס" מופיעות בחוצות ובעתונות החילונית כסיסמה המיועדת לכלל הציבור, והכוונת "מצות פיוס" מתנססת על המודעות של אותו ארגון המופנות לציבור החרדי. אכן, קשה שלא לדרוש "סמיכות פרשיות" בין המיפגש האומלל של השופט ברק עם "הסטורנטים החרדים" לבין הרעיונות של "הידברות" בנוסח "צו פיוס", מהד"גיסא, והזיומות למציאת "שפה משותפת" ברוח "אמנת כינרת", מאירך גיסא.

ייתכן ברורות שוב: דעתם של מרגן ורבנן כל גדולי ישראל שליט"א, כי אין כל היתר למיפגשים שמטרתם "הידברות" ו"החלפת דעות", כמו גם לנסיונות למציאת "מכנה משותף" ו"בסיס מאחד" בין פהקי עול לירא ד'. כמובן, שהדברים אינם אמורים לגבי פעולות של קיבוץ דחוקים לתורה, שאליהן מגיעים המשתתפים החילוניים מתוך כוונה לשמוע ולקבל, להתחזק ולהתקרב ליהדות, וברור לשני הצדדים שזו מטרת המיפגש. לחילופין, ישנם גם נציגים חרדיים הפועלים במישור הפוליטי והתקשורתי בעימותים נוקבים עם גורמים חילוניים, כדי להשיב חורפינו דבר. אלו הן שתי האפשרויות היחידות לדרשה: כאשר הצד החילוני מגיע כ"מקבל" וכמתלמד, המבקש להתקרב לתורה, או להבדיל, כשהאירוע מוגדר כזירת מאבק עם יריב מר ואויב מאים. אך "הידברות" דרצדריית, כאחים ורעים המתעניינים זה בעולמו של זה מתוך קירוב דעת, או כנסיונות למציאת "שפה משותפת" בנושאים עקרוניים – אלו הם דברים המנוגדים בתכלית לכל רעיונות ההיבדלות מפורקי העול, כפי שהנחילו לנו מרגן ורבנן וצוקל ויבהל"א.

אין חלקנו עמהם!

דעתם של מרגן ורבנן כל גדולי ישראל שליט"א המתפרסמת בגליון זה, מביעה התנגדות נחרצת נגד הנסיונות לכל מיני התקרבות בין היראים לבין החופשים למיניהם, ב"מיפגשי הידברות" שאמורים ליצור "פיוס" בין הטוב והרע. ביום שלישי כבר פורסמה בעתוננו דעת תורה שהביע מרן הגר"ש אלישיב שליט"א בענין החמור, ובגליון זה מתפרסמת דעתם של מרגן ורבנן כל גדולי ישראל שליט"א, המביעים התנגדות ברורה לזיומות אלו.

הרעיונות של "הידברות" ו"מציאת שפה משותפת" עם פורקי עול, עומדים בניגוד מחלט לכל מה שקיבלנו מפי רבותינו מעתיקי השמועה ברורות האחרונים. מלבד הסכנה גדולה של השפעה שלילית על המשתתפים החרדים, הקולטים מסרים חילוניים מבלי משים, קיים גם חשש לחילול ד' ח"ו, באם נותנים לבעלי דעות כפרניות אפשרות לחוש ולטעון שהנה היראים מסכימים עמהם במידת-מה ונותנים להם לגיטמציה כ"צד" לדיון ערל ורעיוני, וברור שצריך להיזהר ולהתרחק אפילו מכל מראית-עין של התרשמות כזו.

הדמב"ם בסוף הלכות טומאת צדעת האריך שאין להתעסק בשיחת הרשעים כלל, כי הדבר יגרום ליירידה מרחי אל דחי: "לפיכך ראוי למי שרוצה לכון אורחותיו להתרחק משיבתו ומלדבר עמהם כדי שלא ייתפס אדם ברשת רשעים וסבלותם. זה דרך ישיבת הלצים הרשעים, בתחילה מרבין לדבר בדברי הבאי... ומתוך כך באין לספר בגנות הצדיקים... ומתוך כך יהיה להן הרגל לדבר בנביאים ולתת דופי בדבריהם... ומתוך כך באין לדבר באלוקים וכופרין בעיקר... זו היא שיחת הרשעים... אבל שיחת כשרי ישראל אינה אלא בדברי תורה וחכמה, לפיכך הקב"ה עוזר על ידן ומזכה אותן בה".

סכנת ההשפעה מדיבורים המחלחלים אל חרדי הלב היא ברורה, ואין אדם בעולם שיכול לומר שלום עלי נפשי ולהביא עצמו לידי נסיון, שהדי לימודו חז"ל: "אל תאמין בעצמך עד יום מותך". לכן כל ירא ד' צריך להתרחק ממיפגשים כאלה, כי מי שנכשל בהם יודקק אח"כ לעבודה מוסרית רבה ותיקון גדול כדי לטהר לבבו מכל השפעה רעה, ולעיתים מעוות לא יוכל לתקן, ובפרט מי שהוא משפיע לאחרים ועוסק בענייני חינוך וכדו', שכל שמץ קל הנקלט בלבו פוגם מבפנים ונמסר אל החוץ מבלי שימת לב, כי מאן דנפח מדליה נפח.

ההבנה העמוקה המוחרדת בלב כל יהודי ירא ד', שאנו ופורקי העול נחשבים כשני עמים שונים ואין חלקנו עמהם, כי תהום עמוקה פוערה בינינו, מביאה גם למסקנה, כי אין כל בסיס ויסוד לגיבוש "אמנה משותפת" בענייני דעות ואמונות. איך ניתן להגיע ל"הסכמה" עם גורמים כפרניים ואנטי-דתיים, החותרים תחת קיומו של עם ישראל? איזו משמעות יש למסמך הצהרתי, היוצא מפורום שותף בודאש הרפורמים, שמושגים כמו "מורשת", "ספר הספרים" ו"חיים יהודיים" מתפרשים לשיטתו המסוכנת בצורה מעוותת לחלוטין?